

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr 33/299./2015
Zarządu Województwa Podlaskiego
z dnia 31 marca 2015 r.

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO
WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W BIAŁYMSTOKU

PODLASKI REGIONALNY PLAN DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA NA 2015 ROK

Białystok

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE.....	3
2. KRAJOWY PLAN DZIAŁAŃ na rzecz ZATRUDNIENIA na lata 2015-2017 jako podstawa opracowania regionalnego planu działań i inne dokumenty planistyczne.....	4
3. ROZDZIAŁ I. Aktualna sytuacja na rynku pracy w województwie podlaskim.....	9
4. ROZDZIAŁ II. Cele i priorytety regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich na 2015 r.....	17
5. ROZDZIAŁ III. Działania na rzecz zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich przyjęte do realizacji na 2015 r. wg priorytetów Podlaskiej Strategii Zatrudnienia do 2015 r.....	22
5.1. PRIORYTET I. Wzrost zatrudnienia.....	22
5.2. PRIORYTET II. Rozwój przedsiębiorczości i innowacyjności na rzecz zatrudnienia.....	29
5.3. PRIORYTET III. Wyrównywanie szans i przeciwdziałanie dyskryminacji w dostępie do pracy i edukacji.....	34
5.4. PRIORYTET IV. Podniesienie jakości kształcenia i wyposażenia szkół zawodowych.....	38
5.5. PRIORYTET V. Rozwój lokalnych partnerstw i dialogu społecznego na rzecz rynku pracy.....	44
5.6. PRIORYTET VI. Tworzenie miejsc pracy na obszarach wiejskich.....	44
5.7. PRIORYTET VII. Zwiększenie efektywności i jakości obsługi rynku pracy.....	45
6. ROZDZIAŁ IV. Zarządzanie, monitorowanie i koordynowanie wykonania zadań	48
7. ROZDZIAŁ V. Finansowanie realizacji przyjętych zadań.....	49
ZAŁĄCZNIKI.....	50

1. WPROWADZENIE

Do zadań samorządu województwa podlaskiego w zakresie polityki rynku pracy należy określanie i koordynowanie regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w odniesieniu do krajowej polityki rynku pracy przez przygotowanie i realizację regionalnego planu działań na rzecz zatrudnienia (RPDZ). Jest to obowiązek ustawowy wynikający z zapisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 149). Podstawą do przygotowania RPDZ jest krajowy plan działań na rzecz zatrudnienia oraz strategia rozwoju województwa i strategia wojewódzka w zakresie polityki społecznej.

Zgodnie z założeniami Podlaskiej Strategii Zatrudnienia do 2015 roku, przyjętej przez Sejmik Województwa Podlaskiego w 2006 r., regionalny plan działań na rzecz zatrudnienia stanowi jej część operacyjną i spełnia następujące zadania:

- rozwija i uszczegóławia cele i priorytety określone w Podlaskiej Strategii Zatrudnienia do 2015 roku w zakresie rozwoju i wspierania zasobów ludzkich w regionie, przeciwdziałania bezrobociu i aktywizacji zawodowej,
- umożliwia monitoring planowanych działań, wydatkowanych środków i osiągniętych rezultatów określonych dla priorytetów i zadań,
- identyfikuje i systematyzuje działania podejmowane w ramach określonych obszarów priorytetowych na rzecz rozwoju rynku pracy w województwie podlaskim przez instytucje rynku pracy i partnerów społecznych.

Dokument jest przygotowywany corocznie i określa, zgodnie z ustawowymi wymogami, priorytetowe grupy bezrobotnych i innych osób wymagających wsparcia na regionalnym rynku pracy. PRPD obejmuje działania o szerokim zakresie oddziaływania na podlaski rynek pracy, podejmowane przez szereg podmiotów działających na różnych szczeblach samorządu terytorialnego, działających na obszarze regionu lub lokalnie, podmiotów o różnym statusie organizacyjnym, których działania mają na celu promocję zatrudnienia i przeciwdziałanie negatywnym skutkom bezrobocia i wykluczenia społecznego.

Na rok 2015 w Podlaskim Regionalnym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia założono kontynuację realizacji celów z lat ubiegłych po uaktualnieniu ich wskaźników do osiągnięcia. Cele PRPD/2015 to:

1. Wzrost wskaźnika zatrudnienia osób w wieku 20-64¹.
2. Monitorowanie wskaźnika aktywności lokalnych rynków pracy².

Wciąż trudna sytuacja na rynku pracy w województwie podlaskim, pomimo pojawiania się tendencji pozytywnych np. w postaci zmniejszenia poziomu stopy bezrobocia rejestrowanego, wzrostu wartości współczynnika aktywności zawodowej, wzrostu liczby podmiotów gospodarczych, wymaga prowadzenia polityki rynku pracy ukierunkowanej na rozwiązywanie najważniejszych problemów oraz poprawie efektywności działań służących ich rozwiązaniu. Nierozwiązane problemy to wciąż niska stopa zatrudnienia i aktywności zawodowej, wysoka stopa bezrobocia w tym długotrwałego zwłaszcza w grupie osób po 50 roku życia i osób młodych, wysoki udział osób bez kwalifikacji w rejestrach urzędów pracy a także niedopasowania strukturalne popytu i podaży.

W 2015 r. kończy się realizacja programów i projektów realizowanych w perspektywie finansowej 2007-2013 w obszarze rynku pracy i rozwoju kapitału ludzkiego współfinansowanych z EFS. Wyzwaniem dla podlaskiego rynku pracy w 2015 r. i kolejnych latach będzie uruchomienie i realizacja nowych programów operacyjnych wspierających rozwój zatrudnienia i zasobów ludzkich w województwie. Wdrożenie w regionie Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, po zakończeniu procesu negocjacji programów, pozwoli na znaczne wsparcie rozwoju regionalnego rynku pracy. Przewiduje się dokonanie włączenia zadań i działań wynikających z przyjętych programów

¹ wg BAEL

² Wskaźnik: roczne odpływy z tytułu podjęcia pracy do średniej rocznej liczby bezrobotnych zarejestrowanych w pup

operacyjnych do PRPD na etapie monitorowania i przygotowania sprawozdania z realizacji planu za rok 2015.

Przygotowaniem projektu PRPD/2015 zajmował się Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku, do zadań którego należy koordynacja realizacji PRPD/2015, monitoring oraz sprawozdawczość z realizacji Planu Działania. Każdy podmiot zgłaszający swoje zadanie do realizacji w ramach Planu jest odpowiedzialny za sprawowanie nadzoru nad jego realizacją, monitoring i sprawozdawczość zgodnie z określonymi w Planie zasadami.

Partnerzy zaangażowani w opracowanie Planu i zgłaszający swoje przedsięwzięcia to: Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego - Departament Europejskiego Funduszu Społecznego, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Powiatowe Urzędy Pracy Województwa Podlaskiego, Kuratorium Oświaty w Białymstoku, Podlaska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy w Białymstoku, Agencja Rozwoju Regionalnego „ARES” w Suwałkach, Podlaska Fundacja Rozwoju Regionalnego, RCS, Izba Rzemieślnicza i Przedsiębiorczości w Białymstoku, WOAK, Podlaska Izba Rolnicza, Białostocka Fundacja Kształcenia Kadr.

Zgodnie z założeniami projekt planu podlega opiniowaniu przez Wojewódzką Radę Rynku Pracy w Białymstoku i Wojewódzką Komisję Dialogu Społecznego oraz konsultacjom z powiatowymi urzędami pracy i partnerami zgłaszającymi zadania do realizacji z województwa podlaskiego. Projekt RPDZ jest udostępniany też na stronie internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku. PRPD/2015 składa się z pięciu rozdziałów oraz załączników.

2. Krajowy Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2015-2017 jako podstawa do opracowania regionalnego planu działań na rzecz zatrudnienia i dokumenty strategiczne.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 149) Krajowy Plan Działań na rzecz Zatrudnienia jest uchwalany przez Radę Ministrów i zawiera zasady realizacji Europejskiej Strategii Zatrudnienia. Dokument ten stanowi podstawę realizacji zadań państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej i podstawę dla przygotowania przez samorząd województwa corocznych regionalnych planów działań na rzecz zatrudnienia.

W KPDZ na lata 2015-2017 został określony następujący cel główny:

- zwiększenie wskaźnika zatrudnienia ogółem.
- Realizacji tego celu sprzyjać będzie osiągnięcie celów dodatkowych, którymi są:
- zmniejszenie stopy bezrobocia ogółem,
  - zwiększenie wskaźnika aktywności zawodowej.

Jednocześnie w KPDZ wskazano dwa priorytety:

1. Zwiększenie efektywności zarządzania rynkiem pracy w celu wsparcia wzrostu zatrudnienia.
2. Zwiększenie adaptacyjności na rynku pracy.

Cele KPDZ/2015-2017 zostaną osiągnięte poprzez realizację działań wpisanych w następujące działania kierunkowe:

1. rozwijanie innowacyjnych polityk rynku pracy,³
2. wspieranie tworzenia partnerstw na rzecz zatrudnienia na poziomie lokalnym,

---

³ Podobnie jak poprzedni Plan - KPDZ/2015-2017 ma służyć poszukiwaniu nowych, bardziej racjonalnych rozwiązań służących podniesieniu efektywności realizowanych działań na rynku pracy, przy jednoczesnym zachowaniu ich wysokich standardów

3. sięganie po dotąd nie wykorzystane zasoby na rynku pracy (bierni zawodowo, ukryte bezrobocie na wsi) oraz uzupełnienie istniejących niedoborów na rynku pracy poprzez imigrację zarobkową,
4. wspieranie mobilności i zatrudnialności pracowników na rynku pracy,
5. wspieranie systemu edukacji zawodowej, ustawicznej oraz uczenia się przez całe życie,
6. realizacja programów i strategii rządowych w obszarze rynku pracy,
7. wspieranie osób zaliczanych do grup defaworyzowanych na rynku pracy. (Osoby młode, kobiety, osoby 50+, grupa Neet, rodzice z małymi dziećmi, niepełnosprawni),⁴
8. wspieranie rozwoju zatrudnienia, zwłaszcza w sektorach o wysokim potencjale rozwoju/wzrostu.

Wytyczne dotyczące polityki zatrudnienia

Rada Unii Europejskiej decyzją z dnia 21 października 2010 r. w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich określiła cele UE dla polityki zatrudnienia:

1. **podwyższenie wskaźnika zatrudnienia kobiet i mężczyzn w wieku 20-64 lat do 75 proc.** do 2020 r. poprzez wprowadzenie większej liczby osób na rynek pracy, zwłaszcza kobiet, młodzieży, osób starszych, pracowników nisko wykwalifikowanych i legalnych imigrantów,
2. zapewnienie lepszego poziomu wykształcenia – zwłaszcza: **zredukowanie odsetka młodych ludzi przedwcześnie porzucających naukę do poziomu poniżej 10 proc.**, dążenie do tego, by co najmniej **40 proc. osób w wieku 30–34 lat miało wykształcenie wyższe** (lub równoważne),
3. **zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym o co najmniej 20 mln.**

Cele Krajowego Programu Reform

W **Krajowym Programie Reform na rzecz realizacji Strategii „Europa 2020”**, który jest podstawowym instrumentem realizacji celów Strategii „Europa 2020” określono następujące cele:

- osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia osób w wieku 20-64 lat na poziomie 68,6% w 2017 r. (71% w 2020 r.),
- 1,7 % PKB na inwestycje w B+R,
- wzrost efektywności energetycznej, wykorzystanie OZE, redukcja emisji CO₂,
- zmniejszenie do 4,5 % odsetka osób wcześniej porzucających naukę oraz zwiększenie do 45 % odsetka osób z wykształceniem wyższym w wieku 30-34 lat,

Cele te będą służyły osiągnięciu następujących priorytetów unijnej **Strategii „Europa 2020”**:

- **wzrost inteligentny (ang. smart growth)**, czyli rozwój oparty na wiedzy i innowacjach,
- **wzrost zrównoważony (ang. sustainable growth)**, czyli transformacja w kierunku gospodarki niskoemisyjnej, efektywnie korzystającej z zasobów i konkurencyjnej,
- **wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu (ang. inclusive growth)**, czyli wspieranie gospodarki charakteryzującej się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną.

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020

Głównym celem SRKL jest rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób w taki sposób, by mogły w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia.

Poza celem głównym w SRKL wyznaczono pięć celów szczegółowych:

1. wzrost zatrudnienia,
2. wydłużenie okresu aktywności zawodowej i zapewnienie lepszej jakości funkcjonowania osób starszych,
3. poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym,
4. poprawa zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej,

⁴ Jak wynika z diagnozy pomimo pewnej poprawy sytuacji na rynku pracy wciąż istnieją grupy, które wymagają objęcia szczególnym wsparciem, w celu zapewnienia im powrotu na rynek pracy.

5. podniesienie poziomu kompetencji i kwalifikacji obywateli.

Realizacja celu głównego oraz celów szczegółowych SRKL odbywać się będzie poprzez działania podejmowane na różnych etapach życia: od wczesnego dzieciństwa, poprzez edukację szkolną, edukację na poziomie wyższym, okres aktywności zawodowej i rodzicielstwa, do starości.

Dla lepszego zobrazowania sytuacji obecnej oraz kierunków, w których mają być realizowane działania na poszczególnych etapach życia, na podstawie opisów narzędzi realizacji SRKL, została opracowana diagnoza dla poszczególnych etapów życia i kariery:

1 Etap: Wczesne dzieciństwo

2 Etap: Edukacja szkolna

3 Etap: Edukacja na poziomie wyższym

4 Etap: Aktywność zawodowa, uczenie się dorosłych i rodzicielstwo

5 Etap: Starość

KPDZ/2015-2017 szczególnie skupił się na etapie 4: Aktywność zawodowa, uczenie się dorosłych i rodzicielstwo, gdzie istotne jest rozwijanie kapitału ludzkiego przez wydobywanie potencjałów osób, tak aby mogły one w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020 (PO WER)

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020 (PO WER) powstał w odpowiedzi na potrzeby reform w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, edukacji, szkolnictwa wyższego, zdrowia i dobrego rządzenia. Będzie też wspierał innowacje społeczne i współpracę ponadnarodową w wymienionych obszarach oraz wdrażanie w Polsce Inicjatywy na rzecz zatrudnienia osób młodych.

PO WER będzie wspierać następujące obszary:

- zatrudnienie i mobilność pracowników,
- włączenie społeczne i walkę z ubóstwem,
- inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie,
- wzmacnianie sprawności i efektywności państwa.

Grupami docelowymi działań realizowanych w ramach PO WER będą m.in:

- osoby młode, w tym niepełnosprawne, w wieku 15-24 lat bez pracy, które nie uczestniczą w kształceniu lub szkoleniu (tzw. kategoria NEET) (w odniesieniu do środków pochodzących z Inicjatywy dla młodych YEI),
- osoby młode, w tym niepełnosprawne, do 24. roku życia bez pracy (w odniesieniu do środków spoza YEI),
- osoby młode, w tym niepełnosprawne, do 29. roku życia bez pracy w odniesieniu do pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- pracodawcy i ich pracownicy,
- osoby objęte programami profilaktycznymi,
- osoby odbywające karę pozbawienia wolności,
- społeczność romska.

Na poziomie regionalnym wdrażane będą działania w ramach Osi I Osoby młode na rynku pracy skierowane na wsparcie bezpośrednie dla osób młodych bez pracy, które ma przyczynić się do ich aktywizacji zawodowej oraz poprawy sytuacji na rynku pracy.

Cel szczegółowy Osi to zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych do 29 r. ż. bez pracy, w tym w szczególności osób, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET).

Program Operacyjny Kapitał Ludzki

Program Operacyjny Kapitał Ludzki był ważnym instrumentem polityki zatrudnienia i rozwoju społecznego w okresie programowania Europejskiego Funduszu Społecznego 2007-2013, którego głównym celem był wzrost poziomu zatrudnienia i spójności społecznej. Program składał się z

priorytetów realizowanych równolegle na poziomie centralnym i regionalnym. Realizacja Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w województwie podlaskim zostanie zakończona z dniem 31 grudnia 2015 r. W 2015 roku będą realizowane projekty wybrane do dofinansowania w poprzednich latach wdrażania programu.

Tabela. Komponent regionalny PO KL 2007-2013 w województwie podlaskim

Priorytet	Działanie	Instytucja odpowiedzialna za wdrażanie Działania	
		Instytucja Pośrednicząca*	Instytucja Pośrednicząca II stopnia**
VI. Rynek pracy otwarty dla wszystkich	6.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie		WUP
	6.2 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia	UMWP	
	6.3 Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na obszarach wiejskich	UMWP	
VII. Promocja integracji społecznej	7.1 Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji	UMWP	
	7.2 Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej	UMWP	
	7.3 Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji	UMWP	
VIII. Regionalne kadry gospodarki	8.1 Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie		WUP
	8.2 Transfer wiedzy	UMWP	
IX. Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach	9.1 Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty	UMWP	
	9.2 Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego	UMWP	
	9.3 Upowszechnienie formalnego kształcenia ustawicznego	UMWP	
	9.4 Wysoko wykwalifikowane kadry systemu oświaty	UMWP	
	9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich	UMWP	

*UMWP - Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego

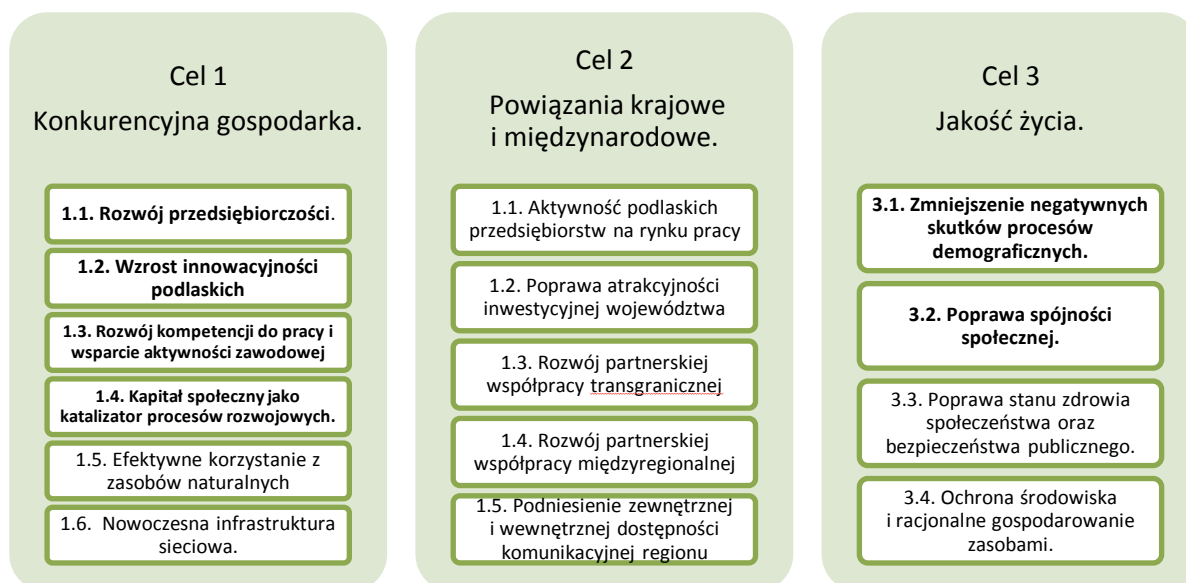
**WUP - Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku

Regionalne dokumenty strategiczne

Regionalne dokumenty strategiczne, w które wpisuje się Podlaski Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na 2015 r. to:

- **Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego do 2020 roku**, określająca kierunki długofalowej koncepcji rozwoju województwa. Wizja województwa w roku 2013 sformułowana w dokumencie to Województwo podlaskie: zielone, otwarte, dostępne i przedsiębiorcze. Cele strategiczne i operacyjne Strategii przedstawia tabela poniżej.

Wojewódzka Strategia Polityki Społecznej na lata 2010-2018, wyznaczająca kierunki działań mające na celu zapewnienie jak najwyższej jakości życia mieszkańców województwa i stanowi istotne narzędzie w realizacji lokalnej polityki społecznej. W dokumencie wyodrębniono pięć obszarów strategicznych i odpowiadające im cele strategiczne:

1. Wsparcie rodzin podlaskich w zaspokojeniu potrzeb życiowych w zakresie mieszkalnictwa, kultury i edukacji.
2. Wzmocnienie rozwiązań służących harmonijnemu funkcjonowaniu rodzin.
3. Wzmocnienie profilaktyki i oferty leczenia mieszkańców.
4. Zwiększenie aktywności zawodowej i społecznej mieszkańców Podlasia. W tym obszarze strategicznym sformułowano cele operacyjne skierowane na promocję i aktywizację regionalnego rynku pracy – rozwój inicjatyw służących tworzeniu miejsc pracy, dostosowanie kształcenia i edukacji do potrzeb rynku pracy, ograniczenie skali zjawiska wykluczenia społecznego i ubóstwa.
5. Rozwój wsparcia, aktywności pomocowych i integracji.

Podlaska Strategia Zatrudnienia do 2015 roku (PSZ 2015), strategia sektorowa wyznaczająca kierunki polityki samorządu województwa podlaskiego w zakresie działań podejmowanych na rynku pracy i oddziałujących na rynek pracy.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego 2014-2020 (RPOWP 2014-2020) – (projekt z 8 kwietnia 2014 roku przyjęty przez Zarząd Województwa), który jest jednym z narzędzi realizacji Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020. Obejmuje 33 priorytety inwestycyjne w ramach 9 celów tematycznych, które zostały ujęte w 10 osiach priorytetowych. Z EFS będą współfinansowane działania realizowane w ramach następujących osi priorytetowych:

Oś II. Przedsiębiorczość i aktywność zawodowa.

- 2.1. Zwiększenie zdolności zatrudnieniowej osób pozostających bez zatrudnienia oraz poszukujących pracy w tym odchodzących z rolnictwa przy wykorzystaniu aktywnej polityki rynku pracy oraz wsparcie mobilności zasobów pracy.
- 2.2. Działania na rzecz równowagi praca życie.
- 2.3. Wsparcie powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych.
- 2.4. Adaptacja pracowników, przedsiębiorców i przedsiębiorstw do zmian.
- 2.5. Aktywne i zdrowe starzenie się.

Oś III. Kompetencje i kwalifikacje.

- 3.1. Kształcenie i edukacja.

- 3.2. Kształtowanie i rozwój kompetencji kadr podlaskiej gospodarki.
- 3.3. Szkolnictwo zawodowe na rzecz konkurencyjności podlaskiej gospodarki.

Oś VII Poprawa spójności społecznej

- 7.1. Rozwój działań aktywnej integracji.
- 7.2. Rozwijanie usług społecznych.
- 7.3. Wzmocnienie roli ekonomii społecznej w rozwoju społeczno-gospodarczym woj. podlaskiego

3. ROZDZIAŁ I. Sytuacja na rynku pracy w województwie podlaskim.

Aktualna sytuacja na rynku pracy w województwie podlaskim

1. Ludność, migracje

Podobnie jak w skali kraju, również w województwie podlaskim odnotowano w 2013 roku rzeczywisty ubytek ludności. W końcu 2013r. w woj. podlaskim mieszkało 1195,0 tys. osób, czyli o 3,7 tys. mniej niż przed rokiem (o 0,3%). O spadku liczby mieszkańców zadecydowało ujemne saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały, które wyniosło -2,10 na 1000 ludności (w 2012r.: -1,51); dla Polski wskaźnik ten osiągnął wartość -0,52. Innym decydującym czynnikiem był ujemny przyrost naturalny ludności. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców województwa ukształtował się on w 2013 roku na poziomie -1,28 (w roku poprzednim: -0,58), podczas gdy wskaźnik ogólnokrajowy wyniósł -0,46⁵.

W 2014r. liczba ludności w województwie zmniejszała się nadal. Z danych Głównego Urzędu Statystycznego⁶ wynika, że końcu czerwca 2014r. w woj. podlaskim mieszkało 1193,3 tys. osób, czyli na przestrzeni dwóch kwartałów ubyło 1,6 tys. osób (-0,1%). Ubytkowi ludności towarzyszył ujemny przyrost naturalny, który w przeliczeniu na 1000 mieszkańców województwa ukształtował się na poziomie minus 1,54 (I kwartał 2014r.)⁷.

2. Pracujący i bezrobotni

Jak wynika z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności⁸, w 2014 roku w woj. podlaskim zwiększyła się liczba **ludności aktywnej zawodowo**. W II kwartale 2014r. liczba aktywnych zawodowo wyniosła 516 tys. osób, tj. o 4,5% (o 22 tys.) więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego (w skali kraju wzrost o 0,2%), co wynikało ze znacznego wzrostu liczby osób pracujących (o 19 tys., tj. o 4,3%) i niewielkiego wzrostu liczby bezrobotnych. Współczynnik aktywności zawodowej w grupie ludności powyżej 15 roku życia wyniósł 55,8%, tj. o 0,2 punktu więcej niż przed rokiem. Podobnie wskaźnik zatrudnienia, który również zwiększył się, o 0,1 punktu proc., osiągając wartość 50,0%. Należy tu zaznaczyć, że oba te wskaźniki były na poziomie niższym niż średnia krajowa (Polska odpowiednio: wskaźnik aktywności zawodowej – 56,1%, wskaźnik zatrudnienia – 51,0%).

⁵ Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie podlaskim w 2013r., Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2014, s. 9 i nast.

⁶ Ludność. Stan i struktura w przekroju terytorialnym, stan w dniu 30 VI 2014r., Informacje i opracowania statystyczne, GUS Warszawa 2014 <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/ludnosc/ludnosc-stan-i-struktura-ludnosc-i-ruch-naturalny-w-przekroju-terytorialnym-w-2014-r-stanu-w-dniu-30-vi-2014-r-6,12.html> [data dostępu: 29.10.2014r.]

⁷ Biuletyn Statystyczny Województwa Podlaskiego II kwartał 2014, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2014, <http://bialystok.stat.gov.pl/opracowania-biezace/komunikaty-i-biuletyny/inne-opracowania/biuletyn-statystyczny-wojewodztwa-podlaskiego-ii-kwartal-2014,2,20.html> [data dostępu: 29.10.2014r.]

⁸ Aktywność ekonomiczna ludności w województwie podlaskim w II kwartale 2014r. <http://bialystok.stat.gov.pl/opracowania-biezace/opracowania-sygnalne/praca-wynagrodzenie/aktywnosc-ekonomiczna-ludnosc-w-wojewodztwie-podlaskim-w-ii-kwartale-2014-r-2,12.html> [data dostępu 29.10.2014r.], BDL, Kwartałna informacja o rynku pracy w II kwartale 2014 r. GUS 2014 <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/praca/kwartalna-informacja-o-rynku-pracy-w-ii-kwartale-2014-r-4,17.html> [data dostępu 29.10.2014r.]

Tabela 1. Aktywność zawodowa ludności (wg BAEL*) w woj. podlaskim w latach 2013-2014

Aktywność zawodowa ludności w wieku pow. 15 roku życia		II kw. 2013	II kw. 2014
Współczynnik aktywności zawodowej w %	Podlaskie	55,6	55,8
	Polska	55,9	56,1
Wskaźnik zatrudnienia w %	Podlaskie	49,9	50,0
	Polska	50,0	51,0
Stopa bezrobocia w %	Podlaskie	10,3	10,5
	Polska	10,4	9,1
Aktywność zawodowa ludności w wieku 20-64 lata		II kw. 2013	II kw. 2014
Wskaźnik zatrudnienia w %	Podlaskie	66,9	67,3
	Polska	64,6	66,1

Źródło: Aktywność ekonomiczna ludności w województwie podlaskim w II kwartale 2014r. [data dostępu 29.10.2014r.], BDL, Kwartalna informacja o rynku pracy w II kwartale 2014 r. GUS 2014 <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/praca/kwartalna-informacja-o-rynku-pracy-w-ii-kwartale-2014-r-4,17.html> [data dostępu 29.10.2014r.]

W końcu 2013r. w **gospodarce narodowej woj. podlaskiego pracowało**⁹ 400,1 tys. osób, czyli 52,7% ludności województwa w wieku produkcyjnym. W porównaniu do końca poprzedniego roku liczba pracujących zwiększyła się o 2,8 tys. osób, tj. o 0,7%.

Województwo podlaskie jest regionem typowo rolniczym i udział pracujących w rolnictwie, łowiectwie i rybactwie jest znaczący. W 2013r. wyniósł on 31,7%, tj. prawie dwukrotnie więcej niż średnia krajowa (16,7%). W porównaniu do roku 2012 wskaźnik ten zmniejszył się o 0,2 punktu proc. Jednocześnie zmniejszył się o 0,2 punktu proc. udział sektora przemysłowego w strukturze pracujących województwa i w końcu 2013r. wyniósł 14,9% oraz udział budownictwa o 0,1 punktu proc. do 4,8%. Podobne tendencje odnotowano w sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych, gdzie również nastąpił spadek udziału o 0,2 punktu proc. (do 13,2%) oraz w administracji publicznej i obronie narodowej (spadek o 0,1 punktu proc. do 5,2% ogółu pracujących). Wzrost udziału w strukturze pracujących dotyczył sektora edukacji (o 0,2 punktu proc., do 8,5%) oraz sektora opieki zdrowotnej i pomocy społecznej (o 0,1 punktu proc., do 5,9%). Natomiast sekcja transportu i gospodarki magazynowej pozostała bez zmian na poziomie 4,3%.

Tabela 2. Pracujący* w woj. podlaskim w latach 2012-2013 wg wybranych sekcji PKD
(stan w końcu roku)

SEKCJE PKD 2007 (Polskiej Klasyfikacji Działalności)	2012	Struktura w %	2013	Struktura w %	wzrost/ spadek liczby pracujących	
					w liczbach	w %
Liczba pracujących ogółem, w tym:	397248	100,0	400090	100,0	2842	0,7
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	126709	31,9	126790	31,7	81	0,1
Przemysł	59858	15,1	59583	14,9	-275	-0,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	53046	13,4	52721	13,2	-325	-0,6
Edukacja	33089	8,3	33818	8,5	729	2,2

⁹ Pracujący w gospodarce narodowej w 2013 roku, GUS Warszawa 2014, <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/praca/pracujacy-w-gospodarce-narodowej-w-2013-r-3,10.html> [06.11.2014r.]

SEKCJE PKD 2007 (Polskiej Klasyfikacji Działalności)	2012	Struktura w %	2013	Struktura w %	wzrost/ spadek liczby pracujących	
					w liczbach	w %
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	23059	5,8	23635	5,9	576	2,5
Budownictwo	19636	4,9	19298	4,8	-338	-1,7
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	20871	5,3	20975	5,2	104	0,5
Transport i gospodarka magazynowa	16919	4,3	17146	4,3	227	1,3
Pozostałe	44061	11,1	46124	11,5	2063	4,7

Źródło: Pracujący w gospodarce narodowej w 2013 roku, GUS Warszawa 2014, <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/praca/pracujacy-w-gospodarce-narodowej-w-2013-r-3.10.html> [06.11.2014r.]

Zwiększa się zatrudnienie w regionie. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw**¹⁰ w okresie styczeń – wrzesień 2014r. wyniosło 97,6 tys. osób i było o 0,5% wyższe od zanotowanego w tym samym czasie w zeszłym roku. W odniesieniu do analogicznego okresu ubiegłego roku najwyższy wzrost przeciętnego zatrudnienia miał miejsce w sekcjach: informacja i komunikacja (o 11,4%), transport i gospodarka magazynowa (o 8,0%) oraz zakwaterowanie i gastronomia (o 4,1%). Spadek wystąpił m.in. w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 15,8%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 11,5%), jak również w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 1,2%).

W 2014 roku ma miejsce odwrócenie trendu wzrostu poziomu **bezrobocia rejestrowanego**¹¹, jaki miał miejsce w poprzednich latach. W 2013 roku liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy wzrosła o 2,2 tys. osób, tj. o 3,2% i ukształtowała się w końcu roku na poziomie 70,9 tys. osób. Natomiast w 2014 roku w okresie styczeń-wrzesień odnotowano spadek poziomu bezrobocia o 10,6 tys. osób, tj. o 14,9%, a więc znacznie większy niż w 2013r., kiedy to w okresie dziewięciu miesięcy liczba zarejestrowanych bezrobotnych spadła o 0,6 tys. osób, tj. o 0,9%.

Bezrobotni zarejestrowani w urzędach pracy woj. podlaskiego w końcu września 2014r. stanowili 13,1% ludności aktywnej zawodowo (w końcu września 2013r. 14,6%). Na przestrzeni roku wartość stopy bezrobocia zmniejszyła się więc o 1,5 punktu proc. Stopa bezrobocia w województwie podlaskim była wyższa od średniej krajowej o 1,6 punktu proc., tak jak przed rokiem.

Tabela 3. Poziom bezrobocia rejestrowanego w woj. podlaskim w latach 2013-2014

Wyszczególnienie	IX 2013	IX 2014
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych	68079	60333
wzrost/spadek do stanu z końca ubiegłego roku	-626 (-0,9%)	-10556 (-14,9%)
Stopa bezrobocia - Podlaskie	14,6% (-0,1pkt)	13,1% (-2,0pkt)
Stopa bezrobocia - Polska	13,0% (-0,4pkt)	11,5% (-1,9pkt)

Źródło: WUP w Białymstoku

¹⁰ Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podlaskiego we wrześniu 2014r., nr 9/2014, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Wrzesień 2014, s.2 i nast. <http://bialystok.stat.gov.pl/opracowania-biezace/komunikaty-i-biuletyny/inne-opracowania/komunikat-o-sytuacji-spoeczno-gospodarczej-wojewodztwa-podlaskiego-we-wrzesniu-2014-r-6.22.html> [data dostępu 04.11.2014]

¹¹ Dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku

Niekorzystną cechą rynku pracy na Podlasiu jest utrzymywanie się zróżnicowania terytorialnego poziomu bezrobocia. Najwyższy powiatowy wskaźnik stopy bezrobocia we wrześniu br. (20,4% - dla powiatu grajewskiego) stanowił ponad 2,7-krotność wielkości wskaźnika najniższego (7,5% - dla powiatu suwalskiego).

3. Grupy osób będące w szczególnej sytuacji na podlaskim rynku pracy¹²

W zbiorowości zarejestrowanych bezrobotnych w końcu września 2014r. osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne i poniżej stanowiły 49,9% (tyle samo co w analogicznym okresie 2013r.). Zwiększył się odsetek **bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych**, grupa ta stanowiła w końcu września 2014r. 32,4% (w tym samym okresie 2013r. – 31,8%) i obejmowała 19,5 tys. osób. **Bezrobotni z wyższym wykształceniem** są jedną z mniej licznych grup bezrobotnych (8,7 tys. osób – 14,4%), jednak ich procent dynamicznie rośnie (w 2000r. wynosił zaledwie 3,2%, w końcu 2012r. – 13,6%), w końcu września 2013r. – 14,1%). Związane to jest z niedostateczną liczbą miejsc pracy na lokalnym rynku, dlatego coraz częściej również absolwenci szkół wyższych mają problemy ze znalezieniem zatrudnienia.

Z roku na rok zmniejsza się liczebność bezrobotnych do 25 roku życia rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy, nadal jednak ludzie młodzi są jedną z najważniejszych grup ryzyka zatrudnieniowego. Ciągłe aktualnym, kluczowym czynnikiem determinującym bezrobocie wśród młodzieży jest niedostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy, brak odpowiednich praktyk zawodowych na poziomie gwarantującym zatrudnienie, a przede wszystkim niedostatek miejsc pracy na regionalnym rynku pracy. W końcu III kwartału 2014r. w ewidencji urzędów pracy woj. podlaskiego zarejestrowanych było 11,1 tys. **osób bezrobotnych do 25 roku życia**, tj. o prawie 2,8 tys. osób mniej niż w analogicznym okresie 2013r. (o 20,0%). Zmniejszył się również ich udział w ogólnej zbiorowości bezrobotnych o 2 punkty proc., chociaż nadal jest wysoki (18,5% ogółu bezrobotnych).

Coraz trudniejsza jest sytuacja zawodowa **osób powyżej 50 roku życia**, a więc osób pozostających jeszcze w wieku aktywności zawodowej, które są zdolne do pracy i powinny pracować, jednak z różnych przyczyn przechodzą w okres zbyt wczesnej dezaktywizacji. Problem wydaje się przybierać na sile, przybywa bowiem ludności w tzw. wieku produkcyjnym niemobilnym (44-59/64 lata). Rośnie też udział tej grupy wiekowej; mimo że w ciągu ostatniego roku ilość zarejestrowanych osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 r.ż. zmniejszyła się o 1,1 tys. (o 6,7%) – do 15,3 tys., to ich udział w ogólnej populacji zarejestrowanych bezrobotnych wzrósł do 25,4% (we wrześniu 2013r. stanowiły one 24,1% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych).

W obraz rynku pracy województwa podlaskiego na stałe wpisało się **bezrobocie długotrwałe**. We wrześniu 2014r. liczba długotrwałe bezrobotnych, tj. osób pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy (licząc łącznie w ciągu ostatnich 2 lat) spadła o 1,1 tys. w porównaniu do września 2013r., jednakże ich procentowy udział w ogólnej populacji zarejestrowanych osób bezrobotnych wzrósł o 5,4 punktu. Jest to jedna z liczniejszych i trudniejszych do zaktywizowana kategorii bezrobotnych. We wrześniu 2014r. stanowiła ona 62,4% ogółu bezrobotnych, a ich liczba ukształtowała się na poziomie 37,7 tys. osób. Z długością pozostawania bez pracy ściśle wiąże się poziom wykształcenia. Im niższy poziom wykształcenia, tym większe zagrożenie długotrwałym bezrobociem. W populacji długotrwałe bezrobotnych osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym i niższym stanowiły większy odsetek niż wśród ogółu bezrobotnych – 56,2% wobec 49,9%.

Następnym, obok wykształcenia, wieku i czasu pozostawania bez pracy czynnikiem mającym wpływ na sytuację na rynku pracy jest **pleć**. W województwie podlaskim wskaźnik zatrudnienia kobiet jest dużo niższy od wskaźnika zatrudnienia mężczyzn (odpowiednio: 42,8% wobec 57,7% w II kwartale 2014r.). Jednakże wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych proporcje płci rozkładały się korzystniej dla kobiet; na przestrzeni roku taki układ pogłębił się, ponieważ nastąpił dalszy wzrost udziału mężczyzn wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych – o 0,1 punktu proc. Generalnie zarówno wśród kobiet, jak i mężczyzn odnotowano spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych (odpowiednio o: 11,7% i 11,1%). W końcu września 2014r. **kobiety zarejestrowane jako bezrobotne**

¹² Dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku

(28,2 tys.) stanowiły 46,7% ogółu, a **mężczyźni** (32,2 tys.) – 53,3%. Istnieją jednak kategorie bezrobotnych, w których stale utrzymuje się ich przewaga. Dotyczy to tradycyjnie bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia (84,6% z nich to kobiety), bezrobotnych absolwentów w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, wśród których kobiety stanowiły 56,4%, a w grupie bezrobotnych, którzy ukończyli szkołę wyższą, do 27 roku życia, kobiety stanowiły aż 70,8%. W trudniejszej sytuacji na rynku pracy stawia kobiety m.in. konieczność godzenia obowiązków domowych z pracą zawodową oraz niechętnie nastawienie pracodawców do zatrudniania kobiet, mimo posiadania niejednokrotnie lepszego wykształcenia. I tak, w przypadku podlaskich bezrobotnych 66,7% kobiet posiadało wykształcenie średnie i powyżej, podczas gdy odsetek mężczyzn o tym poziomie wykształcenia wynosił 39,9%.

Jako osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na podlaskim rynku pracy traktowani są również **niepełnosprawni**. W ewidencji urzędów pracy zarejestrowanych było w końcu września 2014r. 3,7 tys. bezrobotnych osób niepełnosprawnych, tj. 6,2% ogółu. W ciągu roku liczebność tej grupy bezrobotnych zmniejszyła się o 5,8% (o 229), lecz udział osób zwiększył się o 0,4 punktu proc. Przeważały tu, podobnie jak w latach poprzednich, osoby z orzeczoną lekką stopniem niepełnosprawności, głównie w związku z upośledzeniem narządu ruchu, chorobami psychicznymi, chorobami narządu wzroku oraz chorobami układu oddechowego i krążenia. Dominująca grupa wiekowa to niepełnosprawni w wieku 45-54 lata oraz osoby reprezentujące niższe poziomy wykształcenia. Z usług urzędów pracy korzystają również osoby niepełnosprawne zarejestrowane jako poszukujące pracy i nie pozostające w zatrudnieniu. Jest to grupa około 0,7 tys. osób w skali województwa.

Specyfiką podlaskiego rynku pracy jest wysoki procent **ludności zamieszkalej na wsi** (prawie 40%) i zatrudnionej w sektorze rolnym. Ponieważ jednak większość posiada indywidualne gospodarstwa rolne, jedynie część mieszkańców wsi faktycznie pozostających bez pracy i bez dochodu trafia do rejestrów bezrobotnych. W końcu września 2014r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 21,2 tys. bezrobotnych zamieszkałych na wsi i stanowili oni 35,2% ogółu bezrobotnych (we wrześniu 2013r. było to 23,6 tys. – 34,6%). Na przestrzeni roku zaobserwowano spadek liczby osób zamieszkałych na wsi w ewidencji bezrobotnych o 2,4 tys., tj. o 10,0%, a więc mniejszy niż bezrobotnych mieszkańców miast (o 12,1%). Mieszkańcy wsi, mimo, że są mniej licznie reprezentowani w populacji podlaskich bezrobotnych, znajdują się w gorszej sytuacji na rynku pracy. Mają mniejszy dostęp do oferowanych miejsc pracy niż mieszkańcy miast. Dlatego też są bardziej zagrożeni bezrobociem strukturalnym – aż 59,4% z nich było osobami długotrwale bezrobotnymi. Nie bez znaczenia jest też poziom wykształcenia bezrobotnych mieszkańców wsi, gdyż bez wykształcenia średniego było 56,0% z nich. Wyższy był też w tej grupie procent osób bez kwalifikacji zawodowych – 35,8% wobec 32,4%.

Tabela 4. Podstawowe grupy zarejestrowanych bezrobotnych w woj. podlaskim w latach 2013-2014 (w końcu miesiąca)

Wyszczególnienie	wrzesień 2013		wrzesień 2014		Wzrost/spadek	
	liczba	%	liczba	%	w liczbach	w %
Bezrobotni ogółem, w tym:	68079	100,0	60333	100,0	-7746	-11,4
Kobiety	31889	46,8	28158	46,7	-3731	-11,7
mężczyźni	36190	53,2	32175	53,3	-4015	-11,1
zamieszkali na wsi	23570	34,6	21210	35,2	-2360	-10,0
zamieszkali w miastach	44509	65,4	39123	64,8	-5386	-12,1
uprawnieni do zasiłku dla bezrobotnych	7163	10,5	5566	9,2	-1597	-22,3
zwolnieni z przyczyn zakładu pracy	2671	3,9	2100	3,5	-571	-21,4
absolwenci szkół	3787	5,6	2942	4,9	-845	-22,3

Wyszczególnienie	wrzesień 2013		wrzesień 2014		Wzrost/spadek	
	liczba	%	liczba	%	w liczbach	w %
w tym absolwenci szkół wyższych	1101	1,6	900	1,5	-201	-18,3
osoby do 25 roku życia	13928	20,5	11140	18,5	-2788	-20,0
osoby powyżej 50 roku życia	16423	24,1	15320	25,4	-1103	-6,7
bezrobotni długotrwale	38792	57,0	37652	62,4	-1140	-2,9
osoby bez kwalifikacji zawodowych	21677	31,8	19545	32,4	-2132	-9,8
osoby bez doświadczenia zawodowego	20714	30,4	18205	30,2	-2509	-12,1
osoby bez wykształcenia średniego	33945	49,9	30120	49,9	-3825	-11,3
osoby z wykształceniem wyższym	9613	14,1	8704	14,4	-909	-9,5
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	6889	10,1	6785	11,2	-104	-1,5
osoby samotnie wychowujące co najmniej 1 dziecko do 18 roku życia	4899	7,2	4677	7,8	-222	-4,5
osoby, które po odbyciu kary pozbaw. wolności nie podjęły zatrudnienia	1556	2,3	1549	2,6	-7	-0,4
Niepelnosprawni	3940	5,8	3711	6,2	-229	-5,8

Źródło: WUP w Białymstoku

4. Oferty pracy

W okresie styczeń-wrzesień 2014r. pracodawcy zgłosili do urzędów pracy 22,4 tys. **wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej** i było to o 0,7 tys., tj. o 3,0% więcej niż w analogicznym okresie zeszłego roku. Zwiększyła się zarówno liczba ofert pracy niesubsydiowanej - o 2,5 tys., tj. o 20,1% (12,3 tys.), jak i subsydiowanej - o 0,8 tys., tj. o 9,0% (10,0 tys.). Spośród ogółu propozycji pracy było 14,9 tys. miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej (66,6%) i w porównaniu do roku poprzedniego liczba ta zwiększyła się o 2,8 tys., tj. o 21,9%. Miejsc aktywizacji zawodowej było natomiast 7,5 tys., tj. o 0,6 więcej niż w roku poprzednim i w większości dotyczyły ofert stażu (6,8 tys.) i ofert pracy społecznie użytecznej (0,6 tys.).

5. Aktywne polityki rynku pracy

W okresie styczeń-wrzesień 2014r. **na programy na rzecz promocji zatrudnienia** wydatковано 79.461,4 tys. zł., tj. o 4,3% mniej niż w analogicznym okresie 2013r. Wydatki te stanowiły 55,8% ogółu wydatków z Funduszu Pracy (I-IX 2013r. 51,4%). Zmniejszyły się przede wszystkim nakłady na szkolenia, staże u pracodawcy i dotacje na podjęcie działalności gospodarczej. Mimo zmniejszenia ww. wydatków, ogólna liczba zaktywizowanych bezrobotnych pozostała na poziomie sprzed roku, a nawet nieznacznie się zwiększyła (o 56 osób, tj. o 0,4%), m.in. odnotowano wzrost liczby bezrobotnych kierowanych na staże u pracodawcy.

W pierwszych trzech kwartałach 2014 roku odnotowano **wzmocniony ruch bezrobotnych**. Do urzędów pracy zgłosiło się 51,7 tys. bezrobotnych. W porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego liczba nowo rejestrujących się bezrobotnych zmniejszyła się o 7,0 tys. (o 12,0%). Po raz pierwszy zgłosiło się 11,0 tys. osób, czyli 21,3% ogółu nowo rejestrujących się i było to mniej niż przed rokiem o niemal 2,0 tys. osób.

W analizowanym okresie wyrejestrowało się natomiast 62,6 tys. bezrobotnych, czyli więcej niż w poprzednim roku o 3,9 tys. osób, tj. o 6,6%. Główne przyczyny odpływów to: podjęcia pracy (43,8% odpływów) oraz niepotwierdzenie gotowości do pracy (23,0% odpływów).

Od początku roku do końca września 2014 roku pracę podjęło 27,3 tys. osób bezrobotnych, z tego 14,4% pracę subsydiowaną, a 85,6% niesubsydiowaną. Liczba podjęć pracy zwiększyła się w

porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego o 340 osób, tj. o 1,3%. Zwiększenie było nieznaczne i dotyczyło zarówno podjęć pracy niesubsydiowanej (o 195 osób, tj. o 0,8%), jak i pracy subsydiowanej (o 145 osób, tj. 3,8%).

W pierwszych trzech kwartałach 2014r. w ramach **subsidiowanego zatrudnienia** prace interwencyjne rozpoczęło 1,2 tys. bezrobotnych (wzrost o 12,6%), zaś w ramach robót publicznych zaktywizowano 0,8 tys. osób (spadek o 16,0%). Działalność gospodarczą rozpoczęło 1,1 tys. bezrobotnych (spadek o 5,5%), a w wyniku refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego wyrejestrowano 0,8 tys. bezrobotnych (wzrost o 28,4%).

Jeśli chodzi o pozostałe aktywne formy (**szkolenia, staże, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie użyteczne i realizację indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego**), to ich liczba pozostała na niemal niezmienionym poziomie i w okresie styczeń-wrzesień 2014 roku objęły one łącznie 9,1 tys. osób bezrobotnych, czyli 14,6% ogółu bezrobotnych opuszczających w tym okresie rejestry urzędów pracy (w roku poprzednim w tym samym czasie – 9,2 tys. osób, czyli 15,5% wyłączeń z ewidencji PUP).

Łącznie w trzech kwartałach 2014r. podstawowymi formami aktywizacji zawodowej bezrobotnych objęto 13,0 tys. osób i była to zbliżona liczba osób do analogicznego okresu roku poprzedniego. Osoby te stanowiły 20,9% ogółu wyrejestrowanych w tym okresie bezrobotnych (w roku poprzednim 21,8%).

6. Zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy

W 2014 roku (styczeń-wrzesień) w woj. podlaskim odnotowano 16 **zgłoszeń zamiaru dokonania zwolnień grupowych** z 12 zakładów na liczbę 207 pracowników. W wyniku tych zgłoszeń, faktycznych zwolnień dokonało 8 zakładów pracy i objęto nimi 193 pracowników. Największe zwolnienia miały miejsce w budownictwie (141 osób) i edukacji (37 osób).

W porównaniu do roku poprzedniego odnotowano spadek liczby zwolnień grupowych; w analogicznym okresie roku poprzedniego 25 zakładów zgłosiło zamiar zwolnienia 425 pracowników (w ramach 34 zgłoszeń), a faktycznie 20 zakładów zwolniło 318 pracowników.

W ciągu trzech kwartałów 2014 roku do urzędów pracy zgłosiło się 1,9 tys. **bezrobotnych, którzy stracili pracę w wyniku zwolnień grupowych** (o 0,8 tys. mniej, tj. o 30,3% niż w tym samym okresie zeszłego roku). W końcu września bieżącego roku w rejestrach bezrobotnych pozostawało 2,1 tys. osób zwolnionych w tym trybie i stanowiły one 3,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Na przestrzeni roku liczebność tej grupy bezrobotnych zmniejszyła się o 0,6 tys. osób, tj. o 21,4%.

7. Przedsiębiorczość

Według danych REGON w końcu grudnia 2013r. w województwie podlaskim zarejestrowanych było 96,5 tys. **podmiotów gospodarki narodowej**¹³ (bez rolników indywidualnych), tj. o 1,8 tys. więcej niż w końcu 2012r. (o 1,9%). Natomiast w końcu I półrocza 2014r.¹⁴ w województwie podlaskim zarejestrowanych było 97,8 tys. podmiotów gospodarki narodowej (bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie), tj. o 1,3 tys. więcej niż w końcu 2013r. (o 1,3%). W sektorze prywatnym działało 96,7% ogółu jednostek (94,6 tys.). W ramach tego sektora dominowały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, których zanotowano 75,9 tys. i stanowiły one 77,6% ogólnej liczby zarejestrowanych podmiotów.

Najwięcej podmiotów prowadziło działalność w sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych – 21,4 tys. (o 16,4% mniej niż w końcu grudnia 2013 r.), budownictwo – 11,1 tys. (o 7,5% mniej) oraz przetwórstwo przemysłowe – 6,8 tys. (o 13,9% mniej).

W woj. podlaskim występuje dość duże zróżnicowanie terytorialne pod względem rozmieszczenia podmiotów. Najwięcej podmiotów funkcjonowało na terenie miast: Białystok,

¹³ Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w województwie podlaskim stan na koniec 2013 roku. Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok luty 2014, s.1 i nast.

¹⁴ http://www.stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/bialystok/ASSETS_2014_podmioty_gospodarki_narod_2013.pdf [18.02.2014]

¹⁴ Biuletyn Statystyczny Województwa Podlaskiego II kwartał 2014, www.stat.gov.pl

Suwałki i Łomża oraz w powiatach białostockim, augustowskim i wysokomazowieckim, zaś najmniej w powiatach sejneńskim, suwalskim i monieckim.

8. Edukacja

W szkolnictwie woj. podlaskiego¹⁵ od kilku lat zmniejsza się liczba uczniów szkół ponadgimnazjalnych. W roku szkolnym 2013/14 w szkołach ponadgimnazjalnych kształciło się 42,8 tys. uczniów. Na poziomie szkolnictwa ponadgimnazjalnego najwięcej uczniów uczyło się w liceach ogólnokształcących – 20,2 tys., 17,5 tys. uczniów uczęszczało do techników oraz 4,1 tys. – do zasadniczych szkół zawodowych. Liczba uczniów kształcących się na poziomie ponadgimnazjalnym zmniejszyła się o 2,7 tys. osób (o 5,9%). Spowodowane to było głównie wkraczaniem do szkół roczników niżej demograficznego. W porównaniu do poprzedniego roku szkolnego zmniejszyła się liczba uczniów we wszystkich typach szkół: liceach ogólnokształcących (o 5,9%) oraz liceach profilowanych (o 70,2%), a także zasadniczych szkołach zawodowych (o 3,3%) i technikach (o 4,9%). Zmniejszyła się również liczba słuchaczy kształcących się w szkołach policealnych. W roku szkolnym 2013/14 szkolnictwo policealne obejmowało 11,2 tys. uczniów (o 34,6% mniej niż w poprzednim roku szkolnym).

W roku akademickim 2013/14 zmniejszyła się liczba studentów szkół wyższych. Na terenie woj. podlaskiego działało 18 wyższych uczelni, na których kształciło się 42,5 tys. studentów, tj. o 10,1% mniej niż przed rokiem. Spośród podlaskich studentów najwięcej, bo 31,5% kształciło się na Uniwersytecie w Białymstoku (13,4 tys. osób). Na Politechnice Białostockiej kształciło się 28,9% ogółu studentów (12,3 tys. osób). Uniwersytet Medyczny, jedna z najstarszych uczelni województwa, kształcił 10,5% ogółu podlaskich studentów (4,5 tys. osób). Wśród uczelni niepublicznych, największą ilość słuchaczy zarejestrowano w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku, gdzie wiedzę zdobywało 2,0 tys. osób, tj. 4,8% ogółu studiujących na podlaskich uczelniach.

W roku akademickim 2012/13 podlaskie uczelnie wyższe ukończyło 14,0 tys. absolwentów, tj. o 4,8% mniej niż w poprzednim roku.

Podsumowanie

Jeśli utrzyma się tendencja spadkowa z dziesięciu miesięcy br., rok 2014 będzie pierwszym od pięciu lat okresem zdecydowanego spadku poziomu bezrobocia rejestrowanego. Od początku roku do końca września br. liczba zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszyła się o 10,6 tys. osób, tj. o prawie 15%. W ślad za tym zmniejszyła się wartość stopy bezrobocia rejestrowanego o 2,0 punktu, wynosząc 13,1%. W kraju wartość stopy bezrobocia również zmniejszyła się o 1,9 punktu proc. do poziomu 11,5%. Spadek poziomu bezrobocia odnotowano we wszystkich kategoriach bezrobotnych, przy czym najistotniejsze spadki dotyczyły: osób uprawnionych do zasiłku dla bezrobotnych (-22,3%), absolwentów szkół ponadgimnazjalnych (również -22,3%), osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (-21,4%) oraz osób do 25 roku życia (-20,0%).

Trudno ocenić, na ile trwałe będą korzystne zmiany w poziomie aktywności zawodowej mieszkańców województwa, jednakże w okresie II kw. 2013r. – II kw. 2014r. zwiększyła się wartość zarówno współczynnika aktywności zawodowej o 0,2 punktu proc. do 55,8%, jak i wskaźnika zatrudnienia o 0,1 punktu proc. do 50,0%. Oba wskaźniki osiągnęły wartości poniżej średniej krajowej – odpowiednio o: 0,3 i 1,0 punktu proc.

Pozytywnym zjawiskiem był również dalszy wzrost liczby podmiotów gospodarczych. Od początku 2014 roku liczba jednostek zarejestrowanych w systemie REGON zwiększyła się o 1,3 tys., tj. o 1,3%. W porównaniu do analogicznego okresu zeszłego roku wzrosła również liczba miejsc pracy zgłaszanych przez przedsiębiorców do urzędów pracy (o 0,7 tys., tj. o 3,0%), i to zarówno niesubsydiowanych, jak i subsydiowanych ze środków publicznych miejsc pracy. Zwiększyło się także przeciętne roczne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw, choć nie we wszystkich sekcjach.

¹⁵ Edukacja w województwie podlaskim w roku szkolnym 2013/2014, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok wrzesień 2014, s.4 i nast. http://bialystok.stat.gov.pl/download/gfx/bialystok/pl/defaultaktualnosci/1330/1/5/1/edukacja_wpodl_2013-2014.pdf [31.10.2014]

W 2014 roku (I-IX) zmniejszyła się kwota środków z Funduszu Pracy przeznaczonych na aktywizację zawodową bezrobotnych. Natomiast liczba zaktywizowanych osób bezrobotnych pozostała na poziomie nieznacznie wyższym niż sprzed roku.

4. ROZDZIAŁ II. Cele i założenia realizacji regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich na 2015 r.

Cele regionalnej polityki rynku pracy zakładane w Podlaskim Regionalnym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2015 r.:

1. Wzrost wskaźnika zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata do 68% do końca 2015 r.

Kształtowanie wskaźnika zatrudnienia osób w wieku 20-64 lat w latach 2011 – 2014 i prognozę na 2015 r. prezentuje tabela poniżej:

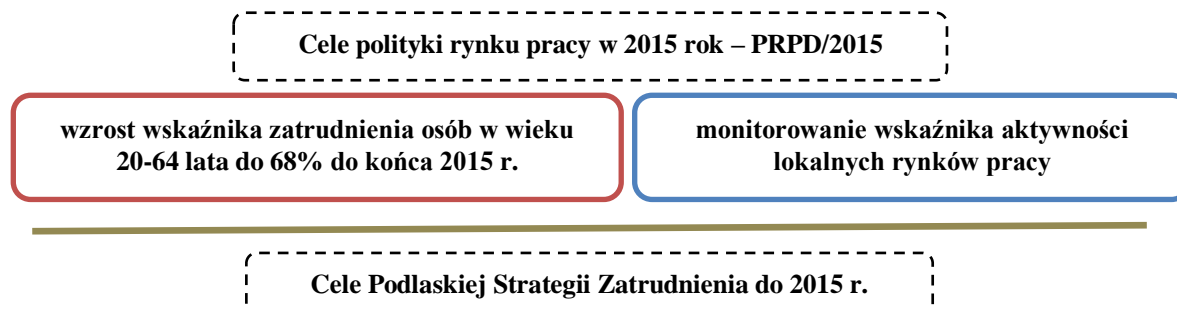
2011 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r. (prognoza)
66,3	66,9	67,5	67,3 (stan II kw. 2014)	68,0

2. Monitorowanie wskaźnika aktywności lokalnych rynków pracy (wskaźnik na poziomie nie niższym niż 53% do końca 2015 r.) (wskaźnik: roczne odpływy z tytułu podjęcia pracy do średniej rocznej liczby bezrobotnych zarejestrowanych w pup)

2011 r.			2012 r.			2013 r.			2014 r. (dane wg stanu na 31 października)			2015 r. PROGNOZA		
Średnio-roczny stan bezrobotnych	Podjęcia pracy w roku	Wskaźnik (%)	Średnio-roczny stan bezrobotnych	Podjęcia pracy w roku	Wskaźnik (%)	Średnio-roczny stan bezrobotnych	Podjęcia pracy w roku	Wskaźnik (%)	Średnio-roczny stan bezrobotnych	Podjęcia pracy w roku	Wskaźnik (%)	Średnio-roczny stan bezrobotnych	Podjęcia pracy w roku	Wskaźnik (%)
64617	31430	48,6	66628	31037	46,6	70395	36092	51,27	65617	30890	47,1 51,7 - założono na k. 2014 r.	64800	34200	53

Kształtowanie wskaźnika aktywności lokalnych rynków pracy w latach 2011-2014 i prognozę na 2015 rok przedstawia tabela poniżej.

Schemat 1. Cele regionalnej polityki rynku pracy i KPDZ

**WYŻSZA AKTYWNOŚĆ
ZAWODOWA
I INTEGRACJA SPOŁECZNA**

1. Wzrost zatrudnienia

3. Wyrównywanie szans
i przeciwdziałanie dyskryminacji
w dostępie do pracy i edukacji.

6. Tworzenie miejsc pracy na
obszarach wiejskich.

**LEPSZA EDUKACJA
I WYŻSZE KWALIFIKACJE
ZAWODOWE**

2. Rozwój przedsiębiorczości
i innowacyjności na rzecz
zatrudnienia

4. Podniesienie jakości
kształcenia
i wyposażenia szkół
zawodowych.

**AKTYWIZACJA LOKALNYCH
RYNKÓW PRACY**

5. Rozwój lokalnych partnerstw
i dialogu społecznego na rzecz
rynku pracy.

7. Zwiększenie efektywności i
jakości obsługi rynku pracy

Priorytety KPDZ/2015-2017

Zwiększenie adaptacyjności na rynku pracy

Zwiększenie efektywności
zarządzania rynkiem pracy

Tabela 2. Działania i zadania Podlaskiego Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2015 r.

PRIORYTETY	DZIAŁANIA	ZADANIA
1. Wzrost zatrudnienia	Działanie 1. Promocja mobilności na rynku pracy.	Zadanie 1.1 Świadczenie i rozwijanie usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej oraz pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy.
		Zadanie 1.2. Realizacja usług sieci EURES.
		Zadanie 1.3 Prowadzenie rejestru instytucji szkoleniowych.
		Zadanie 1.4. Prowadzenie rejestru agencji zatrudnienia i monitorowanie działalności agencji.
	Działanie 2. Aktywizacja zawodowa młodzieży.	Zadanie 2.1. Aktywizacja zawodowa młodzieży uczącej się i bezrobotnej w ramach działań OHP.
		Zadanie 3.1. Wdrażanie Działania 6.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie w ramach POKL.
	Działanie 3. Pobudzanie aktywności zawodowej w regionie.	Zadanie 3.2 Zwiększenie szans na zatrudnienie oraz wzrost aktywności zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy w ramach działań urzędów pracy.
		Zadanie 3.3. Podlaski program regionalny aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych.
		Zadanie 3.4. Zlecanie działań aktywizacyjnych w województwie podlaskim.
		Zadanie 3.5. Osoby młode na rynku pracy.
2. Rozwój przedsiębiorczości i innowacyjności na rzecz zatrudnienia	Działanie 1. Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia.	Zadanie 1.1 Wdrażanie Działania 6.2 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia w ramach POKL.
		Zadanie 1.2 Wspieranie osób zainteresowanych podejmowaniem działalności gospodarczej oraz pracodawców tworzących nowe miejsca pracy na regionalnym rynku pracy.
		Zadanie 1.3 Ułatwianie dostępu do finansowania działalności gospodarczej.
	Działanie 2. Wspieranie tworzenia i rozwoju firm innowacyjnych oraz współpracy sfery nauki i przedsiębiorstw.	Zadanie 2.1 Wsparcie dla współpracy sfery nauki i przedsiębiorstw w ramach Poddziałania 8.2.1 i 8.2.2 POKL.
		Zadanie 3.1 Wdrażanie Poddziałania 8.1.1 Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw PO KL.
	Działanie 3. Podnoszenie kwalifikacji kadr regionalnej gospodarki.	Zadanie 3.2 Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych w regionie zgodnie z potrzebami rynku pracy
3. Wyrównywanie szans i przeciwdziałanie dyskryminacji w dostępie do pracy i edukacji.	Działanie 1. Sprzyjanie zatrudnieniu w ramach ekonomii społecznej.	Zadanie 1.1 Zatrudnienie socjalne poprzez tworzenie centrów integracji społecznej.
		Zadanie 1.2 Wdrażanie Działania 7.2 Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej POKL
		Zadanie 1.3 Wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym na rynku pracy.
	Działanie 2. Aktywna integracja	Zadanie 2.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji.
		Zadanie 2.2 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób niepełnosprawnych oraz poprawa dostępu do zatrudnienia.
	Działanie 3. Tworzenie warunków równych szans edukacyjnych	Zadanie 3.1 Upowszechnianie edukacji przedszkolnej.

4. Podniesienie jakości kształcenia i wyposażenia szkół zawodowych.	Działanie 1. Wspieranie kształcenia ustawicznego oraz działań na rzecz rozwoju zawodowego zgodnie z potrzebami rynku pracy.	Zadanie 1.1 Podwyższenie kompetencji kluczowych mieszkańców regionu.
		Zadanie 1.2 Upowszechnianie doradztwa edukacyjnego wśród osób dorosłych.
		Zadanie 1.3 Podnoszenie kompetencji ogólnych mieszkańców powiatów suwalskiego, augustowskiego, sejneńskiego i sokólskiego.
		Zadanie 1.4 Opracowanie strategii i modelu usług doradztwa edukacyjno – szkoleniowego.
		Zadanie 1.5 Podnoszenie kwalifikacji nauczycieli w województwie podlaskim.
	Działanie 2. Wspieranie kształcenia w zawodach i umiejętnościach poszukiwanych na rynku pracy.	Zadanie 2.1 Tworzenie warunków do uzyskania oraz podwyższania kwalifikacji zawodowych. Zadanie 2.2 Podwyższanie kwalifikacji zawodowych wśród kadry pedagogicznej.
5. Rozwój lokalnych partnerstw i dialogu społecznego na rzecz rynku pracy.	Działanie 3. Wspieranie modernizacji szkolnictwa zawodowego	Zadanie 3.1 Wzmocnienie atrakcyjności i podniesienie jakości oferty edukacyjnej szkół i placówek oświatowych prowadzących kształcenie zawodowe.
		Zadanie 1.1 Wdrażanie Poddziałania 8.1.3 Wzmacnianie lokalnego partnerstwa na rzecz adaptacyjności PO KL.
		Zadanie 1.2 Partnerstwo lokalne na rzecz promocji zatrudnienia oraz rozwoju zasobów ludzkich.
6. Tworzenie miejsc pracy na obszarach wiejskich.	Działanie 1. Wsparcie kształcenia mieszkańców obszarów wiejskich.	Zadanie 1.1 Pobudzanie oddolnych inicjatyw edukacyjnych na obszarach wiejskich.
		Zadanie 1.2 Aktywizacja zawodowa ludności wiejskiej.
7. Zwiększenie efektywności i jakości obsługi rynku pracy.	Działanie 1. Podwyższenie jakości usług świadczonych przez instytucje rynku pracy.	Zadanie 1.1 Upowszechnianie instrumentów wsparcia w ramach POKL
		Zadanie 1.2. Działania informacyjno-promocyjne w ramach PO WER.
	Działanie 2. Rozwój poradnictwa i informacji zawodowej oraz podniesieni jakości usług.	Zadanie 2.1 Doskonalenie usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej.
	Działanie 3. Rozwijanie i doskonalenie systemu informacji, monitorowania i prognozowania popytu na pracę, w tym doskonalenie i aktualizowanie wiedzy o zawodach deficytowych i nadwyżkowych.	Zadanie 3.1. Badanie popytu na pracę, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych

I. Założenia realizacji polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w 2015 r.

Ogólne założenia regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich na rok 2015.

- 1) Określone zostały priorytetowe grupy bezrobotnych i innych osób wymagających wsparcia w 2015 r., w szczególności:
    - osoby długotrwale bezrobotne,
    - osoby niepełnosprawne,
    - osoby do 30 roku życia,
    - osoby powyżej 50 roku życia,
    - kobiety,
    - mieszkańcy obszarów wiejskich,
    - osoby bez kwalifikacji zawodowych.
  - 2) kryteria podziału środków Funduszu Pracy przyznanych dla województwa podlaskiego na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, na podstawie których następuje podział środków FP na samorządy powiatowe uwzględniają w szczególności:
    - udział grup bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy (długotrwale bezrobotnych, bezrobotnych do 25 roku życia, powyżej 50 roku życia) w ogólnej liczbie bezrobotnych w ujęciu średniomiesięcznym,
    - udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi w ogólnej liczbie bezrobotnych w ujęciu średniorocznym,
    - efektywność działań powiatowych urzędów pracy w odniesieniu do działań o charakterze aktywizacyjnym (zatrudnienie subsydiowane i niesubsydiowane) i edukacyjnym (szkolenia, staż, przygotowanie zawodowe dorosłych),
    - stopę bezrobocia,
    - udział środków FP przeznaczonych na realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego w ogólnej kwocie limitu środków FP przeznaczonych na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.
  - 3) zidentyfikowano następujące problemy i wyzwania w obszarze polityki rynku pracy wynikające z badań prowadzonych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku:
    1. Wysoki poziom bierności zawodowej kobiet.
    2. Ograniczona pomoc instytucjonalna oraz skłonność pracodawców do elastycznego zatrudniania kobiet.
    3. Niewystarczające wsparcie kierowane do osób powracających z zagranicy.
    4. Niewielka skala wykorzystania programu prac społecznie użytecznych.
    5. Wzrastający udział osób długotrwale bezrobotnych wśród ogółu bezrobotnych.
    6. Wysoki udział osób biernych zawodowo.
    7. Niski wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych.
    8. Niewystarczające wsparcie kształcenia i zatrudnienia osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia w stosunku do skali potrzeb.
    9. Niskie kwalifikacje zawodowe.
    10. Zagrożenie ubóstwem osób pracujących.
- Rekomendacje co do kierunków działań w poszczególnych obszarach znajdują się w publikacjach dostępnych na stronach internetowych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku.
- 4) Określone zostały następujące rekomendacje skierowane do samorządów powiatowych w celu zwiększenia efektywności usług rynku pracy w szczególności:
    - promowanie oraz dofinansowanie usług i instrumentów najbardziej efektywnych w odniesieniu do rozpoznanych potrzeb osób poszukujących pracy w tym dofinansowanie rozpoczęcia działalności gospodarczej,
    - koncentrowanie się na zwiększeniu trafności doboru programów i instrumentów rynku pracy do specyficznych potrzeb klientów, tak aby przekładało się to na efektywność realizowanych działań,
    - stosowanie usług pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego i szkoleń jako powszechnej formy aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych,

- dążenie do kompleksowości wsparcia w planowaniu wsparcia osobom bezrobotnym, poszukującym pracy i zagrożonych zwolnieniami i osiągnięcie wysokiej efektywności realizowanych działań,
  - zwrócenie szczególnej uwagi na egzekwowanie efektywności realizowanych instrumentów rynku pracy.
- 5) W perspektywie finansowej 2014-2020 w województwie podlaskim będą wdrażane dwa programy operacyjne wspierające rynek pracy tj. Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój oraz Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego. W ramach obu programów operacyjnych planowana jest realizacja projektów pozakonkursowych powiatowych urzędów pracy oraz realizacja projektów konkursowych wspierających osoby pozostające bez zatrudnienia, poszukujące pracy oraz nieaktywne zawodowo.
- W związku z trwającym procesem negocjacji programów, a co za tym idzie ich zatwierdzeniem, zakłada się, iż w 2015 roku w woj. podlaskim w ramach POWER w Osi I. Młodzi na rynku pracy, dla której WUP w Białymstoku będzie pełnił funkcję IP w regionie, realizowane będą projekty pozakonkursowe powiatowych urzędów pracy.
- Natomiast realizacja projektów konkursowych w ramach tego Programu oraz projektów pozakonkursowych i konkursowych w ramach RPOWP uzależniona jest od terminu zatwierdzenia przedmiotowych programów.
- 6) Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w danym roku budżetowym ogłasza dodatkowe rządowe programy aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych finansowane z rezerwy FP pozostającej w dyspozycji MPiPS. Samorządy powiatowe we współpracy z samorządem województwa poprzez udział w konkursach ogłaszanych przez MPiPS w oparciu o Zasady ubiegania się o środki rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej będą miały możliwość pozyskania dodatkowych środków FP na aktywizację lokalnych rynków pracy.

5. ROZDZIAŁ III. Działania na rzecz zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich przyjęte do realizacji na 2015 r. wg priorytetów Podlaskiej Strategii Zatrudnienia do 2015 r.

5.1. PRIORYTET I. Wzrost zatrudnienia

Działanie 1. PROMOCJA MOBILNOŚCI NA RYNKU PRACY.

Cel: Zwiększenie liczby osób na regionalnym rynku pracy otrzymujących wsparcie w zakresie usług poradnictwa i informacji zawodowej oraz pomocy w poszukiwaniu pracy.

Zadanie 1.1 Świadczenie usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej oraz pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy.

Planowane działania:

W ramach Centrów Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Białymstoku, Łomży i w Suwałkach – realizowanie usług poradnictwa zawodowego w formie indywidualnej (w tym na odległość) i grupowej; przeprowadzanie testów psychologicznych oraz testów predyspozycji do diagnozy zainteresowań i predyspozycji zawodowych; wspomaganie powiatowych urzędów pracy w prowadzeniu poradnictwa zawodowego na rzecz bezrobotnych i poszukujących pracy; gromadzenie, opracowywanie, aktualizowanie i upowszechnianie informacji zawodowych; udostępnianie klientom zasobów informacji zawodowych zgromadzonych w Centrach, Video CV oraz stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu i elektronicznych baz danych; wspieranie osób zainteresowanych podejmowaniem działalności gospodarczej; promowanie usługi dotyczącej wspierania rozwoju zawodowego pracodawcy i jego pracowników oraz udzielanie pracodawcom informacji zawodowej i porad zawodowych; prowadzenie banku programów z zakresu porad grupowych i spotkań informacyjnych; prowadzenie szkoleń i seminariów metodycznych dla

pracowników powiatowych i wojewódzkiego urzędu pracy (w szczególności dla doradców zawodowych i doradców klienta); rozwijanie współpracy z instytucjami rynku pracy oraz innymi instytucjami i organizacjami w zakresie propagowania poradnictwa zawodowego na każdym etapie życia człowieka; rozwijanie współpracy z akademickimi biurami karier i szkołami wyższymi w zakresie wsparcia studentów, absolwentów i doktorantów w wejściu na rynek pracy; organizowanie przedsięwzięć własnych i przy współudziale innych instytucji; zwiększanie dostępności usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej poprzez organizowanie sesji wyjazdowych w teren (do powiatowych urzędów pracy, gmin, szkół).

Planowane efekty:

- liczba osób korzystających z informacji zawodowej indywidualnie: 5600
- liczba osób korzystających z poradnictwa zawodowego w formie indywidualnej i grupowej: 1250
- liczba osób uczestniczących w grupowej informacji zawodowej: 550
- liczba pracodawców korzystających z informacji zawodowej i poradnictwa zawodowego: 20
- liczba wyjazdów sesji wyjazdowych w teren (PUP): 8
- liczba zorganizowanych przedsięwzięć własnych i współudział w przedsięwzięciach instytucji - rynku pracy: 17
- liczba opracowanych i zaktualizowanych informacji zawodowych o charakterze lokalnym na temat zawodów, szkół, pracodawców, projektów, przedsiębiorczości: 40
- liczba badań testowych: 140
- liczba zawartych porozumień w zakresie realizacji poradnictwa zawodowego na rzecz osadzonych, bezdomnych: 3
- liczba pracodawców korzystających z informacji zawodowej i poradnictwa zawodowego: 20
- liczba uczelni wyższych w zakresie współpracy z poradnictwa zawodowego, pomocy w aktywizacji zawodowej studentów, absolwentów: 7

Zadanie 1.2. Realizacja usług sieci EURES.

Planowane działania:

Realizacja usług EURES odbywa się poprzez informowanie osób bezrobotnych i poszukujących pracy o możliwościach zatrudnienia, warunkach życia i pracy, sytuacji na polskim i europejskim rynku pracy oraz prowadzenie międzynarodowego pośrednictwa pracy dla pracodawców z kraju i z zagranicy. Podejmowane będą działania informacyjne, promocyjne oraz porady na rzecz klientów EURES, w tym polskich bezrobotnych i poszukujących pracy, którzy przebywają za granicą lub powrócili z zagranicy, z wykorzystaniem różnego rodzaju narzędzi informacyjnych, np. spotkań, seminariów, warsztatów, konferencji, targów pracy, promocji w mediach. Prowadzone będzie międzynarodowe pośrednictwo pracy poprzez przyjmowanie, upowszechnianie i realizowanie ofert pracy. Wspólnie z innymi partnerami na rynku pracy zostanie zorganizowana IV edycja Olimpiady o Polskim i Europejskim Rynku Pracy (3 etapy). Przeprowadzone zostaną lokalne szkolenia dla personelu partnerów EURES.

Przewidywane efekty:

- liczba podjętych działań informacyjnych - warsztatów, spotkań, konferencji, seminariów 11
- liczba uczestników ww. działań - 100
- liczba zorganizowanych Olimpiad - 1
- liczba uczestników Olimpiady - 100
- liczba targów pracy z udziałem kadry EURES - 6
- liczba poinformowanych i obsługiwanych klientów EURES - 600
- liczba obsługiwanych CV - 1600
- liczba pozyskanych ofert pracy - 600
- liczba pozyskanych miejsc pracy - 3000
- liczba indywidualnych kontaktów z osobami poszukującymi pracy i bezrobotnych z Polski – 7000
- liczba indywidualnych kontaktów z poszukującymi pracy będącymi cudzoziemcami obywatelami UE/EOG – 50.

Zadanie 1.3 Prowadzenie rejestru instytucji szkoleniowych.

Planowane działania:

Zbieranie informacji oraz aktualizowanie danych na temat instytucji szkoleniowych działających na podlaskim rynku szkoleniowym; uzupełnianie rejestru o nowopowstałe instytucje oraz instytucje już działające na rynku usług szkoleniowych, a ubiegające się o wpis do rejestru; udostępnianie zainteresowanym informacji na temat działających w regionie jednostek szkoleniowych w celu podnoszenia i poszerzania kwalifikacji zawodowych.

Planowane efekty:

- aktualna baza danych na temat instytucji szkoleniowych działających w regionie i przedmiotu działalności tych jednostek.

Zadanie 1.4. Prowadzenie rejestru agencji zatrudnienia i monitorowanie działalności agencji.

Planowane działania:

Przyjmowanie wniosków o wpis do rejestru agencji zatrudnienia; wydawanie certyfikatów uprawniających do prowadzenia agencji: pośrednictwa pracy, doradztwa personalnego, poradnictwa zawodowego, pracy tymczasowej; sprawdzanie aktywności agencji na podstawie przyjmowanych rocznych sprawozdań z działalności; wydawanie decyzji o wykreśleniu z krajowego rejestru agencji zatrudnienia, monitorowanie działalności agencji poprzez wizyty monitoringowe.

Planowane efekty:

- aktualna baza danych na temat agencji zatrudnienia w regionie i prowadzonej przez nie działalności.

Działanie 2. AKTYWIZACJA ZAWODOWA MŁODZIEŻY.

Cel: Wyrównanie szans młodzieży na rynku pracy.

Zadanie 2.1. Aktywizacja zawodowa młodzieży uczącej się, bezrobotnej i poszukującej pracy w ramach działań OHP.

Planowane działania:

- Doradztwo zawodowe i orientacja zawodowa –realizowane przez: 3 Mobilne Centra Informacji Zawodowej w Białymstoku, Łomży i Suwałkach. Prowadzą one indywidualne i grupowe poradnictwo zawodowe oraz udzielają informacji zawodowych. Ich działalność skierowana jest do młodzieży uczącej się i poszukującej pracy do 25 r.ż. w tym z małych miast i gmin na terenach wiejskich. Dotarcie do tak zdefiniowanej grupy adresatów jest możliwe dzięki posiadaniu przez każde Centrum samochodu, który jest wyznacznikiem ich mobilności. Wyposażone one są ponadto w sprzęt multimedialny, narzędzia badawcze wykorzystywane przez licencjonowanych doradców zawodowych na potrzeby opracowywania Indywidualnych Planów Działania. Na realizację zadań z zakresu poradnictwa zawodowego składać się również będzie działalność 8 Młodzieżowych Centrów Kariery w Augustowie, Kolnie, Hajnówce, Bielsku Podlaskim, Łapach, Zambrowie, Wysokiem Mazowieckiem i Grajewie.

- Młodzieżowe Biura Pracy OHP w Białymstoku, Łomży i Suwałkach zajmują się pośrednictwem pracy dla młodzieży uczącej się i poszukującej pracy do 25 r.ż., za pośrednictwem OHP. Pośrednicy pracy poszukują i gromadzą oferty pracy stałej i krótkoterminowej. Prowadzą ewidencję osób bezrobotnych, tworzą bank informacji o poszukiwanych zawodach na regionalnym rynku pracy. Udzielają informacji o możliwości zdobycia zawodu lub przekwalifikowania, kierują na kursy zawodowe, współpracują z doradcami zawodowymi. W 2015r. na realizację powyższego zadania składać się będzie również działalność 1 Punktu Pośrednictwa Pracy(PPP) w Białymstoku oraz 6 Młodzieżowych Centrów Kariery tj. w Augustowie, Grajewie, Kolnie, Hajnówce, Zambrowie i Wysokiem Mazowieckiem.

- Szkolenia zawodowe - na realizację zadania w przedmiotowym zakresie składać się będzie działalność 2 Ośrodków Szkolenia Zawodowego tj. w Hajnówce i Łapach, które funkcjonują w ramach Młodzieżowych Centrów Kariery. Na podstawie analizy potrzeb zgłaszanych przez osoby

bezrobotne i poszukujące pracy w/w jednostki będą inicjatorem i organizatorem oferty szkoleń zawodowych i kursów przyuczających do wykonywania określonego zawodu, podnoszących kwalifikacje, przekwalifikujących bezrobotnych do zawodów i specjalności poszukiwanych na lokalnym rynku pracy. Jednostki szkolenia kursowego specjalizować się będą w organizacji kursów zgodnych z zapotrzebowaniem lokalnych pracodawców gwarantujących zatrudnienie po zakończonym cyklu szkolenia.

- Giełdy Pracy umożliwiają osobom poszukującym pracy i bezrobotnym nawiązanie bezpośredniego kontaktu z pracodawcami oraz uzyskanie wiedzy na temat lokalnego rynku pracy. Osoby zainteresowane mają możliwość bezpośredniego kontaktu z pracodawcami oraz zapoznania się z wymaganiami i oczekiwaniami zawartymi w ofertach pracy.

- Realizacja usług rynku pracy:

a) projekt „Równi na rynku pracy” realizowany w ramach programu „Gwarancje dla młodzieży”

Z usług oferowanych przez OHP w ramach ww. projektu dla młodzieży mogą skorzystać m.in. młodzi ludzie w wieku 18 - 24 lata, którzy nie są zatrudnieni oraz nie uczestniczą w kształceniu lub szkoleniu (tzw. młodzież NEET - not in employment, education or training). Wsparcie OHP adresowane jest przede wszystkim do młodzieży znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej (z powodu uwarunkowań rodzinnych oraz środowiskowych), w szczególności do osób wywodzących się z rodzin niepełnych, dotkniętych bezrobociem i ubóstwem. Projekt będzie kontynuacją działań rozpoczętych w 2014r. Uczestnikami Projektu będzie 205-cio osobowa grupa młodzieży bezrobotnej i poszukującej pracy z woj. podlaskiego mieszcząca się w tzw. kategorii NEET.

Przewidywane efekty:

Wzrost poczucia własnej wartości w tym zawodowej, aktywizacja postaw społecznych i zawodowych w tym z zakresu przedsiębiorczości, zwiększenie motywacji do poszukiwania pracy, nauka pisania dokumentów aplikacyjnych, popularyzacja informacji o zawodach poszukiwanych na regionalnym rynku pracy oraz zawodach przyszłości, określanie predyspozycji zawodowych z wykorzystaniem narzędzi badawczych, opracowywanie Indywidualnych Planów Działań. Podjęcie stałego lub krótkoterminowego zatrudnienia, wzrost wiedzy o lokalnym rynku pracy, zapotrzebowaniu i wymaganiach pracodawców w kontekście zatrudnienia. Wzrost wiary we własne możliwości zawodowe, uzyskanie nowych kwalifikacji zawodowych, podniesienie już posiadanych, poszukiwanych na lokalnym rynku pracy. Poznanie sytuacji na lokalnym rynku pracy, podjęcie zatrudnienia, nawiązanie bezpośrednich kontaktów z pracodawcami, możliwość przeprowadzenia rozmowy kwalifikacyjnej. W ramach projektu szkolenia zawodowe (w tym kursy przekwalifikowujące lub doskonalące, sześciomiesięczne staże zawodowe (wraz ze stypendium dla uczestników staży), szkolenia w zakresie umiejętności poszukiwanych przez pracodawców np. z zakresu kompetencji miękkich, językowych, komputerowych, kursu prawa jazdy, wsparcie pedagogiczno-psychologiczne, indywidualne wsparcie opiekuna/tutora, trening umiejętności społecznych (autoprezentacja, komunikacja itp.), poradnictwo zawodowe, nauka aktywnego poszukiwania pracy, pośrednictwo pracy lub pośrednictwo w zakresie organizacji staży, pomoc w podjęciu szkolenia zawodowego, stażu, a także pracy poza miejscem stałego zamieszkania.

- liczba młodzieży, w tym młodzieży bezrobotnej objętej usługami świadczonymi przez doradców zawodowych MCIZ (pośrednictwo indywidualne i grupowe): 26653
- młodzież zaewidencjonowana w OHP: 12465
- liczba uczestników kursów: 100
- liczba pozyskanych miejsc pracy przez jednostki PWK OHP: 5510
- liczba młodzieży, która podejmie zatrudnienie za pośrednictwem jednostek PWK OHP: 3808
- liczba Giełd Pracy – 47, Targów Pracy - 10
- liczba osób objętych wsparciem w ramach projektu „Równi na rynku pracy” - 205

Działanie 3. POBUDZANIE AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ W REGIONIE.

Cel: Wyrównanie szans osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy na podjęcie i utrzymanie zatrudnienia lub rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Zadanie 3.1. Wdrażanie Działania 6.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013

Realizacja Działania 6.1 PO KL wiąże się z wdrażaniem projektów rynku pracy współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, obejmujących w szczególności bezpośrednie wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia, w tym zarówno zarejestrowanych, jak również niezarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy jako osoby bezrobotne, a także z realizacją przedsięwzięć służących wzmocnieniu i rozwojowi publicznych służb zatrudnienia w regionie.

Zadanie obejmuje wdrażanie następujących Poddziałów:

1. Poddziałanie 6.1.1 Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy, w ramach którego wdrażane będą projekty związane z realizacją programów aktywizacji zawodowej obejmujących jedną lub kilka z następujących form wsparcia: pośrednictwo pracy i/lub poradnictwo zawodowe, staże/praktyki zawodowe, szkolenia prowadzące do podniesienia, uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych, subsydiowanie zatrudnienia, wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy (wyłącznie w połączeniu z subsydiowaniem zatrudnienia). W roku 2015 będzie kontynuowana realizacja projektów przyjętych do dofinansowania w latach ubiegłych.

Przewidywane efekty:

- liczba osób, które zakończyły udział w projektach realizowanych w ramach Działania: 850
- w tym liczba osób w wieku 15-24 lata: 35
- w tym liczba osób niepełnosprawnych: 115
- w tym liczba osób długotrwale bezrobotnych: 17
- w tym liczba osób z terenów wiejskich: 90
- w tym liczba osób w wieku 50-64 lata: 130

Zadanie 3.2. Zwiększenie szans na zatrudnienie oraz wzrost aktywności zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy w ramach działań powiatowych urzędów pracy i partnerów rynku pracy.

Planowane działania:

1) Realizacja przez PUP projektów konkursowych w ramach Poddziałania 6.1.1 Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy, skierowanych do osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy:

- projekt „Aktywni i efektywni” realizowany w partnerstwie z: PUP w Łomży, PUP w Kolnie oraz PUP w Zambrowie. Projekt skierowany jest do osób bezrobotnych do 30 roku życia oraz powyżej 50 roku życia. Formy wsparcia: pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe z utworzeniem Indywidualnego Planu Działania; staże na okres 6 miesięcy. Grupą docelową stanowić będzie 195 osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Łomży, PUP w Kolnie i PUP w Zambrowie, w tym:
  - 29 os. będzie zamieszkiwać miasto Łomża; 55 os. będzie zamieszkiwać powiat łomżyński; 53 os. będzie zamieszkiwać powiat kolneński; 50 os. będzie zamieszkiwać powiat zambrowski;
- PUP Wysokie Mazowieckie projekt „Praca to mój cel” w partnerstwie z firmą „APLIKON” przewiduje dla uczestników IPD, szkolenia zawodowe, pośrednictwo pracy oraz staże, projekt trwa do 28.02.2015 r., 30 osób.
- projekt „Twoje życie – twój wybór” – partnerski PUP Zambrów i PUP Kolno – skierowany do bezrobotnych z kategorii wiekowej poniżej 30 roku życia oraz powyżej 50 roku życia, którzy zostaną skierowani na staż. Projekt trwa do 30.04.2015 r.
- PUP Białystok projekt „Wspólne działanie – jeden projekt” realizowany w partnerstwie z PUP Sokółka skierowany do bezrobotnych z kategorii wiekowej poniżej 30 roku życia oraz powyżej 50 roku życia, którzy zostaną skierowani na staż. Projekt trwa do 28.02.2015 r.
- PUP Białystok – cykl spotkań dotyczących Ekonomii Społecznej „Na co podmioty ekonomii społecznej mogą pozyskiwać środki z Funduszu Pracy” – odbiorcy to osoby bezrobotne

zainteresowane założeniem lub przystąpieniem do spółdzielni socjalnej oraz podmioty ekonomii społecznej.

Przewidywane efekty:

- liczba osób objętych wsparciem projekt partnerski PUP-y: Łomża, Kolno i Zambrów - 185
- liczba osób objętych wsparciem PUP Wysokie Mazowieckie – 63
- liczba osób objętych wsparciem PUP Zambrów – 64, PUP Kolno – 40
- liczba osób objętych wsparciem PUP Białystok i PUP Sokółka – 265
- liczba osób objętych wsparciem PUP Białystok - 20

2) Realizacja przez PUP aktywnych programów rynku pracy skierowanych do osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, służących poprawie ich sytuacji na rynku pracy (finansowanych ze środków FP).

Przewidywane efekty:

- liczba osób, która uzyska wsparcie w ramach aktywnych programów przeciwdziałania bezrobociu – 4156 (w tym: szkolenia - 583 osób, staż/PZD - 956 osób, prace interwencyjne – 494 osób, roboty publiczne - 460 osób, prace społecznie użyteczne – 665 osób, programy specjalne – 60 osób, instrumenty 30 minus – 472 osoby, inne – 466 osoby).

Zadanie 3.3. Podlaski program regionalny aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych na rok 2015

Celem programu regionalnego jest zwiększenie szans na zatrudnienie osób znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji na regionalnym rynku pracy. Program będzie realizowany przez WUP w Białymstoku w porozumieniu z wybranymi powiatowymi urzędami pracy. Programem regionalnym w woj. podlaskim zostanie objęta grupa ok. 200 osób długotrwale bezrobotnych w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy) zamieszkałych w powiatach: augustowskim, kolneńskim, monieckim i sokólskim. W ramach programu regionalnego PUP uczestniczące w jego realizacji, będą oferować osobom bezrobotnym usługi i instrumenty rynku pracy przewidziane w ww. ustawie. Program regionalny finansowany będzie ze środków Funduszu Pracy, przyznanych przez MPiPS dla woj. podlaskiego na realizację zadań w województwie.

Przewidywane efekty:

- liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych programem regionalnym - 200
- liczba osób, które w wyniku działań aktywizacyjnych podejmą zatrudnienie/samozatrudnienie - 140 (osiągnięcie wskaźnika będzie badane w roku 2016)

Zadanie 3.4. Zlecenie działań aktywizacyjnych w województwie podlaskim.

W ramach wdrażania nowych rozwiązań przewidzianych w nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku podjął inicjatywę w zakresie zlecenia działań aktywizacyjnych w województwie podlaskim. Istotą tego zadania jest aktywizacja zawodowa 818 osób długotrwale bezrobotnych z terenu działania 4 powiatowych urzędów pracy (Białystok, Grajewo, Łomża, Kolno) zmierzająca do podjęcia i utrzymania odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej, realizowana przez agencję zatrudnienia wybraną w ramach procedury zamówienia publicznego. Usługa składać się będzie z następujących etapów:

1. Utworzenie Punktów Obsługi Bezrobotnych w miejscowościach, w których siedzibę mają powiatowe urzędy pracy biorące udział w zlecaniu działań aktywizacyjnych.
2. Okres realizacji działań aktywizacyjnych w tym:
  - a) dokonanie diagnozy sytuacji zawodowej uczestników i zaprojektowanie działań aktywizacyjnych mających na celu podjęcie przez nich odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej;

- b) realizacja działań aktywizacyjnych, których celem będzie doprowadzenie do zatrudnienia uczestników na okres co najmniej 14 dni, a następnie utrzymania przez nich odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej w wyniku działań realizatora przez okres minimum 90 dni i 180 dni.
3. Okres rozliczania działań aktywizacyjnych wynikających z art. 66 h ust. 1 pkt 3 i 4 Ustawy o promocji i w którym mogą być podejmowane działania Wykonawcy zmierzające do utrzymania przez uczestników odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej.
4. Rozliczenie umowy.

Rozpoczęcie realizacji działań, o których mowa w punkcie 1 i 2 planowane jest na I-II kwartał 2015 r. W związku z wieloletnią realizacją usługi i faktem, iż okres realizacji działań aktywizacyjnych, o których mowa w punkcie 2 będzie trwał co najmniej 15 miesięcy, ich zakończenie, podobnie jak obliczanie wskaźników, o których mowa poniżej, planowane jest na 2016 r. Zakończenie okresu, o którym mowa w punkcie 3 i rozliczenie umowy planowane jest na 2017 r.

Przewidywane efekty:

- wskaźnik skuteczności zatrudnieniowej – jest to stosunek liczby bezrobotnych, którzy w wyniku działań Wykonawcy podjęli i utrzymali odpowiednią pracę lub działalność gospodarczą przez okres co najmniej 14 dni, do liczby bezrobotnych (Uczestników), którzy na podstawie skierowania powiatowego urzędu pracy zgłosili się do Wykonawcy. Wskaźnik skuteczności zatrudnieniowej jest ustalany według stanu na pierwszy dzień po upływie 14 dni od dnia zakończenia realizacji działań aktywizacyjnych - 50% (dotyczy całości zadania i obliczany będzie w 2016 r.);
- wskaźnik utrzymania w zatrudnieniu – jest to stosunek liczby osób, które po upływie 90 dni od dnia podjęcia odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej w wyniku działań Wykonawcy nadal pozostają w zatrudnieniu, do liczby bezrobotnych skierowanych do zatrudnienia przez Wykonawcę. wskaźnik utrzymania w zatrudnieniu jest ustalany według stanu na pierwszy dzień po upływie 90 dni od dnia zakończenia realizacji działań aktywizacyjnych – 30% (dotyczy całości zadania i obliczany będzie w 2016 r.).

Zadanie 3.5. Osoby młode na rynku pracy.

Realizacja Osi I Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój wiąże się z wdrażaniem projektów rynku pracy współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, obejmujących wsparcie bezpośrednie dla osób młodych bez pracy, w tym zarówno zarejestrowanych, jak również niezarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy jako osoby bezrobotne, które będzie przyczyniało się do ich aktywizacji zawodowej oraz poprawy sytuacji na rynku pracy.

W ramach Osi I PO WER wdrażane będą projekty pozakonkursowe realizowane przez powiatowe urzędy pracy województwa podlaskiego. Przewidywana kwota do zakontraktowania, pochodząca ze środków Funduszu Pracy pozostających w dyspozycji Samorządu Województwa Podlaskiego, to 23 618 800 zł.

W ramach projektów pozakonkursowych planowane są do realizacji następujące formy wsparcia:

- instrumenty i usługi rynku pracy służące indywidualizacji wsparcia oraz pomocy w zakresie określenia ścieżki zawodowej,
- instrumenty i usługi rynku pracy skierowane do osób, które przedwcześnie opuszczają system edukacji lub osób, u których zidentyfikowano potrzebę uzupełnienia lub zdobycia nowych umiejętności i kompetencji,
- instrumenty i usługi rynku pracy służące zdobyciu doświadczenia zawodowego wymaganego przez pracodawców,
- instrumenty i usługi rynku pracy służące wsparciu mobilności międzysektorowej i geograficznej,
- instrumenty i usługi rynku pracy skierowane do osób niepełnosprawnych,
- instrumenty i usługi rynku pracy służące rozwojowi przedsiębiorczości i samo zatrudnienia.

Przewidywane efekty:

- liczba osób do 29 roku życia, które poprawiły swoją sytuację na rynku pracy: 750

5.2. PRIORYTET II. Rozwój przedsiębiorczości i innowacyjności na rzecz zatrudnienia.

Działanie 1. WSPARCIE ORAZ PROMOCJA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I SAMOZATRUDNIENIA.

Cel: Zwiększenie liczby osób podejmujących samozatrudnienie oraz dostępności usług informacyjnych dla osób prowadzących i zakładających firmy.

Zadanie 1.1 Wdrażanie Działania 6.2 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia w ramach PO KL.

Celem Działania 6.2 jest promocja oraz wspieranie inicjatyw i rozwiązań zmierzających do tworzenia nowych miejsc pracy oraz budowy postaw kreatywnych, służących rozwojowi przedsiębiorczości i samozatrudnienia.

Rodzaje wsparcia udzielanego w ramach działania:

1. Bezzwrotne wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej (w tym na założenie spółdzielni lub spółdzielni socjalnej) obejmujące:
  - doradztwo (indywidualne i grupowe) oraz szkolenia umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej
  - przyznanie środków finansowych na rozwój przedsiębiorczości (w tym w formie spółdzielni lub spółdzielni socjalnej – o ile wszyscy członkowie są osobami, które rozpoczęły prowadzenie działalności w wyniku uczestnictwa w projekcie), do wysokości 40 tys. zł na osobę (lub 20 tys. zł na osobę w przypadku spółdzielni lub spółdzielni socjalnej)
  - wsparcie pomostowe udzielane w okresie do 6 / do 12 miesięcy od dnia zawarcia umowy o udzielenie wsparcia pomostowego, obejmujące:
    - a) finansowe wsparcie pomostowe wypłacane miesięcznie w kwocie do wysokości minimalnego wynagrodzenia obowiązującego na dzień zawarcia umowy o udzielenie wsparcia pomostowego i/lub
    - b) szkolenia i doradztwo w zakresie efektywnego wykorzystania dotacji (wyłącznie dla osób, które rozpoczęły działalność w ramach danego projektu)
2. Wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej (w tym w formie innowacyjnej przedsiębiorczości akademickiej, polegającej na komercjalizacji wiedzy naukowej i technologii) obejmujące:
  - przyznanie jednorazowej pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej do wysokości 50 tys. zł na osobę,
  - doradztwo (indywidualne i grupowe) oraz szkolenia umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej dla osób rozpoczynających działalność w ramach danego projektu.

Przewidywane efekty:

- wzrost lub zdobycie wiedzy z zakresu przedsiębiorczości,
- wzrost motywacji do założenia własnej działalności gospodarczej,
- wzrost samooceny, własnej wartości i zwiększenie wiary w możliwości zmiany aktualnej sytuacji i osiągnięcia zamierzonych celów zawodowych,
- wzrost asertywności i umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach,
- liczba osób, które zakończyły udział w projektach realizowanych w ramach Priorytetu (ogółem/k/m)
  - 1930, w tym:
  - a) liczba osób w wieku 15-24 lata: 440
  - b) liczba osób w wieku 15-24 lata zamieszkujących obszary wiejskie: 180
  - c) liczba osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy: 1120 (w tym liczba osób długotrwale bezrobotnych: 250, osób niepełnosprawnych: 140, osób z terenów wiejskich: 720)
  - d) liczba osób w wieku 50-64 lata: 190.
- liczba osób, które uzyskały środki na podjęcie działalności gospodarczej – 910, w tym:

- a) liczba osób w wieku 15-24 lata: 220
- b) liczba osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy: 570 (w tym liczba osób długotrwale bezrobotnych: 140, osób niepełnosprawnych: 60, osób z terenów wiejskich: 370)
- c) liczba osób w wieku 50-64 lata: 120

- liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej - 910, w tym:

- a) liczba osób w wieku 15-24 lata - 220
  - b) liczba osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy: 570 (w tym liczba osób długotrwale bezrobotnych: 140, osób niepełnosprawnych: 60, osób z terenów wiejskich : 370)
  - c) liczba osób w wieku 50-64 lata: 120
- liczba osób,, które skorzystały z instrumentów zwrotnych: 80.

Zadanie 1.2 Wspieranie osób zainteresowanych podejmowaniem działalności gospodarczej oraz pracodawców tworzących nowe miejsca pracy na regionalnym rynku pracy.

Planowane działania:

a) Wspieranie bezrobotnych i innych osób zainteresowanych podejmowaniem i prowadzeniem własnej działalności gospodarczej poprzez przyznawanie bezrobotnym jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, refundowanie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa dotyczących podjęcia działalności gospodarczej oraz wspieranie istniejących firm poprzez refundację kosztów wyposażenia/doposażenia stanowisk pracy dla skierowanych bezrobotnych. Realizacja projektu przez PUP w Augustowie „Wspieranie podejmowania działalności gospodarczej na lokalnym rynku pracy i istniejących firm” skierowany do osób bezrobotnych chcących rozpocząć działalność gospodarczą i pracodawców zainteresowanych utworzeniem nowych miejsc pracy w celu zatrudnienia osób bezrobotnych.

Planowane efekty:

- liczba osób, którzy otrzymają środki na działalność gospodarczą w pup – 100 osób,
- liczba utworzonych stanowisk pracy w ramach wyposażenie i doposażenie stanowiska pracy – 116.

Planowane działania obejmą też realizację projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej:

b) Kontynuacja realizacji przez Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku projektu pt.: „Przedsiębiorczość przepisem na sukces” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, Priorytetu VI Rynek pracy otwarty dla wszystkich, Działania 6.2 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia. Głównym celem projektu jest rozwój przedsiębiorczości i wzrost poziomu aktywności zawodowej u 150 osób zamieszkujących powiat białostocki i sokólski oraz m. Białystok.

W 2015 r. w ramach projektu przewidziano realizację następujących zadań:

- 1) rozliczenie udzielonego w 2014r. przedłużonego wsparcia pomostowego,
- 2) przeprowadzenie monitoringu uczestników projektu po 12 miesięcznym okresie prowadzenia działalności gospodarczej.

Planowane efekty:

- liczba osób objętych wsparciem szkoleniowo – doradczym - 150
  - liczba udzielonych dotacji - 79
  - liczba udzielonego przedłużonego wsparcia pomostowego - 48
  - liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej – 79
  - liczba osób, które zakończyły udział w projekcie – 150.
- c) Agencja Rozwoju Regionalnego „ARES” S.A. w Suwałkach realizuje projekt „STARTER 2”, którego celem jest wzrost rozwoju przedsiębiorczości 244 osób z podregionu suwalskiego w okresie od 01.09.2013 do 30.06.2015 zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą poprzez wsparcie

doradczo - szkoleniowo-finansowe. Cel główny i cele szczegółowe w 2015 roku realizowane będą poprzez doradztwo specjalistyczne dla uczestników projektu oraz wsparcie pomostowe przedłużone (38 osobom). W ramach doradztwa uczestnicy projektu mogą uzyskać specjalistyczną wiedzę z zakresu rozwiązywania problemów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, wprowadzaniem nowych rozwiązań, działań w obszarze usługi. W ramach przedłużonego wsparcia pomostowego uczestnicy projektu otrzymają środki finansowe niezbędne do pokrycia kosztów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Projekt skierowany jest do osób zamieszkujących podregion suwalski (powiaty: M. Suwałki, suwalski, sejneński, augustowski, grajewski, moniecki).

Planowane efekty:

- liczba osób, które otrzymały wsparcie finansowe: 74
- liczba osób które otrzymały wsparcie pomostowe doradczo-szkoleniowe: 74
- liczba osób, u których wzrósł poziom wiedzy specjalistycznej z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej: 74
- liczba osób niepełnosprawnych, które otrzymały bezzwrotne dotacje: 12
- liczba osób długotrwale bezrobotnych, które otrzymały bezzwrotne dotacje: 11
- liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych osobom niepełnosprawnym z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej: 59

Zadanie 1.3 Zapewnienie usług informacyjnych i szkoleniowych dla przedsiębiorców.

Planowane działania:

a) Kontynuacja realizacji przez Podlaską Fundację Rozwoju Regionalnego projektu *Enterprise Europe Network*” współfinansowanego ze środków UE.

Sieć instytucji pod nazwą Enterprise Europe Network powstała w 2008 roku z inicjatywy Komisji Europejskiej. W ramach sieci, na dzień dzisiejszy, funkcjonują punkty kompleksowej obsługi MŚP, w których przedsiębiorcy mogą skorzystać z szerokiego wachlarza usług świadczonych przez wyspecjalizowane jednostki w całej Europie oraz wielu państwach trzecich. Sieć zrzesza około 600 organizacji, w tym izby handlowe, regionalne agencje rozwoju i uniwersyteckie ośrodki technologiczne, w których pracuje około 3500 doświadczonych specjalistów. Jest największą tego typu siecią w Europie i na świecie. Sieć oferuje małym i średnim przedsiębiorstwom kompleksowe usługi, które mają im pomóc w pełni rozwinąć ich potencjał i zdolności innowacyjne. Sieć Enterprise Europe Network jest także pośrednikiem umożliwiającym instytucjom Unii Europejskiej pełniejszą orientację w potrzebach małych i średnich przedsiębiorstw. Ośrodki sieci są afiliowane przy rozmaitych organizacjach wspierających rozwój gospodarczy, takich jak izby przemysłowo-handlowe, agencje rozwoju regionalnego, centra wspierania przedsiębiorczości, itp. Działają one na zasadzie non-profit. Finansowanie działalności ośrodków sieci pochodzi ze środków unijnych oraz środków budżetu państwa.

Przewidywane efekty:

- liczba odbiorców elektronicznych działań promocyjnych projektu - 1440
- liczba uczestników wydarzeń regionalnych i lokalnych - 225
- liczba zorganizowanych wydarzeń regionalnych i lokalnych - 9
- liczba klientów, którzy wyrazili opinię w ramach „feedback actions” - 9
- liczba udzielonych odpowiedzi na zapytania - 220
- liczba uczestników wydarzeń brokerskich i misji zagranicznych - 12
- liczba misji zagranicznych i wydarzeń brokerskich - 4
- liczba spotkań podczas wydarzeń brokerskich i misji zagranicznych - 34
- liczba wygenerowanych krajowych ofert partnerstwa - 45
- liczba otrzymanych zagranicznych zapytań dotyczących krajowych ofert partnerstwa - 45
- liczba złożonych krajowych zapytań dotyczących zagranicznych ofert partnerstwa - 45
- liczba aktywnego udziału w działaniach sieci EEN - 24

- liczba przypadków aktywnego udziału w działaniach konsorcjum - 6
- liczba zawartych partnerskich umów biznesowych i transferu technologii oraz ASO - 9

Działanie 2. WSPIERANIE TWORZENIA I ROZWOJU FIRM INNOWACYJNYCH ORAZ WSPÓŁPRACY SFERY NAUKI I PRZEDSIĘBIORSTW

Cel: Wzrost potencjału rozwoju regionu poprzez rozwój innowacji, nowych technologii i przygotowanie kadr naukowych i przedsiębiorstw.

Zadanie 2.1 Wsparcie dla współpracy sfery nauki i przedsiębiorstw w ramach Poddziałania 8.2.1 i 8.2.2 PO KL.

Planowane działania (kontynuacja od roku 2008):

Realizacja Działania 8.2 Transfer Wiedzy Poddziałanie 8.2.1 Wsparcie dla współpracy sfery nauki i przedsiębiorstw oraz Poddziałanie 8.2.2 Regionalne Strategie Innowacji – projekty systemowe ma pobudzić zwiększenie transferu wiedzy i wzmocnienie powiązań sfery B+R z przedsiębiorstwami, służące rozwojowi gospodarczemu regionów.

W ramach powyższego Działania do realizacji przewidywane są następujące typy projektów:

1. Staże i szkolenia praktyczne dla:
  - pracowników przedsiębiorstw w jednostkach naukowych;
  - pracowników naukowych jednostek naukowych oraz pracowników naukowych i naukowo-dydaktycznych uczelni- w przedsiębiorstwach.
2. Tymczasowe zatrudnienie w MMŚP wysoko wykwalifikowanego personelu;
3. Wsparcie dla przedsiębiorstw obejmujące szkolenia i/lub doradztwo dla pracowników przedsiębiorstw prowadzone przez (lub z udziałem) pracowników naukowych jednostek naukowych i uczelni ukierunkowane na wdrożenie danych przedsięwzięć innowacyjnych w przedsiębiorstwach;
4. Wsparcie współpracy między jednostkami naukowymi, a przedsiębiorcami w zakresie innowacji i transferu technologii obejmujące wypracowanie konkretnych efektów wdrożeniowych.
5. Stypendia naukowe i wsparcie towarzyszące (np. szkolenia z zakresu komercjalizacji wiedzy) dla doktorantów kształcących się na kierunkach matematyczno-przyrodniczych i technologicznych (SMT) oraz zgodnych z RSI danego województwa, a także na pokrycie kosztów opiekuna doktoranta na uczelni lub w jednostce naukowej.

Przewidywane efekty:

- podwyższenie poziomu wiedzy pracowników przedsiębiorstw w jednostkach naukowych oraz pracowników naukowych jednostek naukowych uczelni- w przedsiębiorstwach poprzez staże i szkolenia praktyczne w zakresie nowych technologii i innowacji;
- podniesienie świadomości poprzez współpracę między naukowcami a przedsiębiorcami w zakresie innowacji i transferu technologii obejmujące wypracowanie konkretnych efektów wdrożeniowych poprzez:

- kampanie informacyjne i imprezy służące kojarzeniu partnerów i promocji transferu wiedzy i innowacji;
- rozwój systemu komunikowania się i wymiany informacji;

- liczba osób, które ukończyły udział w stażach lub szkoleniach praktycznych – 1052

w podziale na:

- pracowników przedsiębiorstw w jednostkach naukowych: 839
- pracowników naukowych w przedsiębiorstwach: 213

- liczba doktorantów, którzy otrzymali stypendia naukowe: 112

- liczba doktorantów, którzy otrzymali stypendia naukowe w ramach Poddziałania 8.2.2 – 107.

Działanie 3. PODNOSZENIE KWALIFIKACJI KADR REGIONALNEJ GOSPODARKI.

Cel: Stworzenie warunków dla rozwoju zasobów ludzkich w regionie.

Zadanie 3.1 Wdrażanie Poddziałania 8.1.1 Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw PO KL.

Planowane działania (kontynuacja z 2008 r.):

Realizacja zadania obejmuje wdrażanie następujących Poddziałan:

1. Poddziałanie 8.1.1 Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw.

Realizowane w ramach Poddziałania projekty konkursowe obejmą:

- ogólne i specjalistyczne szkolenia i/lub doradztwo związane ze szkoleniami dla kadr zarządzających i pracowników mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (MMŚP) w zakresie zgodnym ze zdiagnozowanymi potrzebami przedsiębiorstw i formie odpowiadającej możliwościom organizacyjno-technicznym przedsiębiorstwa

- doradztwo dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (MMŚP), w tym dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą

W ramach Działania 8.1 w roku 2015 będzie kontynuowana realizacja projektów przyjętych do dofinansowania w latach ubiegłych.

Przewidywane efekty:

- liczba pracujących osób dorosłych, które zakończyły udział w projektach szkoleniowych: 1650

Zadanie 3.2 Wdrażanie Poddziałania 8.1.2 Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie PO KL.

Planowane działania (kontynuacja od 2008 r.):

W ramach zadania wdrażane są następujące typy operacji:

- wsparcie dla osób zwolnionych, przewidzianych do zwolnienia lub zagrożonych zwolnieniem z pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, realizowane w formie tworzenia i wdrażania programów typu outplacement, obejmujących m.in.:

- szkolenia i poradnictwo zawodowe (obligatoryjne formy wsparcia przewidziane w ramach projektu)

Nie dotyczy osób objętych wsparciem w formie studiów podyplomowych. W tym przypadku szkolenia mają charakter fakultatywny i mogą być realizowane w zależności od potrzeb poszczególnych uczestników projektu:

- poradnictwo psychologiczne,

- pośrednictwo pracy,

- staże i praktyki zawodowe przygotowujące do podjęcia pracy w nowym zawodzie,

- subsydiowanie zatrudnienia uczestnika projektu u nowego pracodawcy,

- bezzwrotne wsparcie dla osób zamierzających podjąć działalność gospodarczą poprzez zastosowanie następujących instrumentów:

- doradztwo (indywidualne i grupowe) oraz szkolenia umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności potrzebnych do założenia i prowadzenia działalności gospodarczej,

- przyznanie środków finansowych na rozwój przedsiębiorczości, do wysokości 40 tys. PLN na osobę,

- wsparcie pomostowe udzielane w okresie do 6 / do 12 miesięcy od dnia zawarcia umowy o udzielenie wsparcia pomostowego, obejmujące finansowe wsparcie pomostowe wypłacane miesięcznie w kwocie nie wyższej niż równowartość minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu wypłacenia dotacji, połączone z doradztwem oraz pomocą w efektywnym wykorzystaniu dotacji (wyłącznie dla osób, które rozpoczęły działalność w ramach danego projektu)

- jednorazowy dodatek relokacyjny w wysokości 5 000 zł brutto dla osoby, która uzyskała zatrudnienie w odległości powyżej 50 km od miejsca stałego zamieszkania (w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego), z przeznaczeniem na pokrycie kosztów dojazdu lub zakwaterowania w początkowym okresie zatrudnienia,

- studia podyplomowe.

Kontynuacja realizacji projektów z lat poprzednich.

5.3. PRIORYTET III. Wyrównywanie szans i przeciwdziałanie dyskryminacji w dostępie do pracy i edukacji.

Działanie 1. SPRZYJANIE ZATRUDNIENIU W RAMACH EKONOMII SPOŁECZNEJ

Cel: Wzrost liczby miejsc pracy w sektorze ekonomii społecznej.

Zadanie 1.1. Zatrudnienie socjalne poprzez tworzenie centrów integracji społecznej.

Planowane działania:

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Białymstoku realizuje zadanie z zakresu tworzenia Centrum Integracji Społecznej, którego celem jest reintegracja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Podstawowym zadaniem Centrum Integracji Społecznej jest reintegracja zawodowa i społeczna realizowana poprzez następujące usługi:

- kształcenie umiejętności pozwalających na pełnienie ról społecznych i osiągnięcie pozycji społecznych dostępnych osobom niepodlegającym wykluczeniu społecznemu;
- nabywanie umiejętności zawodowych oraz przyuczenie do zawodu, przekwalifikowanie lub podwyższanie kwalifikacji zawodowych;
- naukę planowania życia i zaspokajania potrzeb własnym staraniem, zwłaszcza przez możliwość osiągnięcia własnych dochodów przez zatrudnienie lub działalność gospodarczą;
- uczenie umiejętności racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami pieniężnymi.

Przewidywane efekty:

- odbudowanie i podtrzymanie u uczestników CIS umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych oraz zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy,
- nabycie przez uczestników Centrum nowych umiejętności zawodowych oraz przyuczenie do wykonywania określonych prac lub zadań zawodowych,
- przekwalifikowanie lub podwyższanie kwalifikacji zawodowych,
- zdobycie wiedzy w zakresie podjęcia i prowadzenia własnej działalności gospodarczej.
- liczba osób objętych integracją zawodową i społeczną - 50;
- liczba osób podejmujących własną działalność gospodarczą - 3;
- liczba osób podejmujących zatrudnienia - 20;
- liczba osób usamodzielnionych ekonomicznie – 15;

Zadanie 1.2 Wdrażanie Działania 7.2 Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej POKL

Planowane działania (kontynuacja):

Cel działania: poprawa dostępu do zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i rozwijanie sektora ekonomii społecznej.

Osoby zaliczone do grup zagrożonych wykluczeniem społecznym wymagają kompleksowego wsparcia i stworzenia niezbędnych warunków do integracji ze społeczeństwem. Możliwe jest to m.in. poprzez działania zmierzające do kształcenia umiejętności w zakresie pełnienia ról społecznych, wspierania samodzielności oraz zdobywania i aktualizacji kwalifikacji zawodowych. Jednym z elementów systemu wsparcia osób wykluczonych może być rozwijający się sektor ekonomii społecznej, instytucje integracji społecznej oraz wsparcie inicjatyw samoorganizacji i samopomocy wśród osób biernych zawodowo, czy dyskryminowanych na rynku pracy.

W ramach Działania przewiduje się realizację projektów skierowanych bezpośrednio do osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym (m. in. poprzez stworzenie możliwości zakładania i prowadzenia spółdzielni socjalnych), a także wzmocnianie podmiotów wspierających i realizujących usługi wobec podmiotów ekonomii społecznej oraz budowanie otoczenia sprzyjającego ich

rozwojowi. W szczególności promowane będą inicjatywy partnerskie, wykorzystujące możliwości współpracy partnerów publicznych z organizacjami pozarządowymi.

Przewidywane efekty:

Poprawa dostępu do zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i rozwijanie sektora ekonomii społecznej.

- liczba podmiotów ekonomii społecznej, które otrzymały wsparcie z EFS za pośrednictwem instytucji wspierających ekonomię społeczną - 619
- liczba osób, które otrzymały wsparcie w ramach instytucji ekonomii społecznej - 9172
- liczba podmiotów ekonomii społecznej utworzonych dzięki wsparciu z EFS - 25
- liczba instytucji wspierających ekonomię społeczną, które otrzymały wsparcie w ramach Działania, funkcjonujących co najmniej 2 lata po zakończeniu udziału w projekcie - 3
- liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, które zakończyły udział w projekcie – 8250.

Zadanie 1.3. Wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym na rynku pracy

Planowane działania:

Agencja Rozwoju Regionalnego "ARES" S.A. w Suwałkach realizuje projekty w ramach POKL, Poddziałanie 7.2.1 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

1/ „Mobilny Klub Integracji Społecznej II” od 01.02.2013 r. do 30.04.2015 r. Głównym celem projektu jest aktywizacja społeczno-zawodowa 70 os. zagrożonych wykluczeniem.

Założono zajęcia indywidualne oraz grupowe, w tym spotkania w ramach Organizacji Środowiska i pośrednictwa pracy oraz poradnictwa psychospołecznego.

Działania przewidywane do realizacji w 2015 roku:

- spotkania z Animatorem/Mediatorem w ramach Organizacji środowiska,
- pośrednictwo pracy,
- 3-miesięczne staże zawodowe dla uczestników, którzy ukończyli kursy zawodowe (z możliwością wydłużenia do 6 miesięcy).

2/ „Praca na start” od 1.12.2013 r. -30.04.2015 r. Głównym celem projektu jest integracja społeczna i zawodowa 50 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z powiatów suwalskiego, sejneńskiego i augustowskiego poprzez aktywne formy wsparcia, tj. poradnictwo zawodowe, kursy i szkolenia zawodowe, pośrednictwo pracy oraz staże zawodowe.

3/ Projekt „Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej w Suwałkach” okres realizacji 01.01.2015 – 31.06.2015

Zadania:

- 1) Wsparcie finansowe dla Spółdzielni Socjalnych.
- 2) Badanie i rozwój długofalowych metod i źródeł finansowania dla IWES i SS (badania i testowanie).

Projekt „Mobilny Klub Integracji Społecznej II”

- liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, które zakończyły udział w projekcie: 55
- liczba osób, które otrzymały wsparcie w ramach instytucji ekonomii społecznej: 20
- liczba osób, które skorzystały ze wsparcia OŚ: 20
- liczba osób, które podjęły zatrudnienie/samozatrudnienie: 6
- liczba osób, które zwiększyły swoje umiejętności zawodowe podczas stażu u pracodawcy: 19
- liczba godzin organizacji środowiskowej: 116 godzin
- liczba ukończonych staży: 19 staży
- liczba wydanych zaświadczeń ukończenia staży: 19
- liczba miejsc pracy: 6

Projekt „Praca na start”:

- liczba osób bezrobotnych objętych wsparciem (doradztwo IPD) - 50
- liczba osób, które zostaną objęte pośrednictwem pracy – 50
- liczba osób, które ukończą staż – 50

Projekt „Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej w Suwałkach

- liczba dotacji udzielonych w ramach wsparcia pomostowego przedłużonego II etap -30
- liczba Spółdzielni Socjalnych, które otrzymały dotacje w ramach wsparcia pomostowego przedłużonego II etap -3
- liczba osób, które otrzymały dotacje w ramach wsparcia pomostowego przedłużonego II etap -8
- liczba publikacji „Lokalny system wspierania ekonomii społecznej w subregionie suwalskim” – 2000

4/Realizacja projektów przez powiatowe urzędy pracy w ramach POKL, Poddziałanie 7.2.1 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym:

1/ Powiatowy Urząd Pracy w Wysokim Mazowieckim realizuje projekt „Aktywność szansą na zatrudnienie”. Celem projektu jest reintegracja społeczno-zawodowa osób w wieku 15-30 lat z terenu powiatu wysokomazowieckiego zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu bezrobocia zwiększająca ich szansę na znalezienie zatrudnienia. Formy wsparcia to: doradztwo zawodowe, indywidualna opieka społeczno – zawodowa, pośrednictwo pracy, szkolenia i staże.

2/ PUP Sejny projekt „Aktywni na rynku pracy” do 30 roku życia. Rodzaje wsparcia staże, warsztaty kompetencji i umiejętności społecznych, poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy i IPD.

Przewidywane efekty:

- liczba osób objętych działaniami w ramach projektów PUP Sejny – 60
- liczba osób objętych działaniami w ramach projektu PUP Wysokie Mazowieckie – 85

Działanie 2. AKTYWNA INTEGRACJA.

Cel: Zapewnienie dostępu do aktywnych form integracji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

Zadanie 2.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji.

Planowane działania:

Realizacja zadania obejmuje wdrażanie Działania 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji PO KL, którego celem jest rozwijanie aktywnych form integracji społecznej i umożliwianie dostępu do nich osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym oraz poprawa skuteczności funkcjonowania instytucji pomocy społecznej w regionie.

Przewidywane efekty:

Rozwijanie aktywnych form integracji społecznej i umożliwianie dostępu do nich osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, oraz poprawa skuteczności funkcjonowania instytucji pomocy społecznej w regionie.

- liczba klientów instytucji pomocy społecznej, którzy zakończyli udział w projektach dotyczących aktywnej integracji – 13 836 (w tym osoby z terenów wiejskich – 5534),
- liczba klientów instytucji pomocy społecznej objętych kontraktami socjalnymi w ramach realizowanych projektów – 13 936
- liczba pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej bezpośrednio zajmujących się aktywną integracją, którzy w wyniku wsparcia z EFS podnieśli swoje kwalifikacje – 630.

Zadanie 2.2. Aktywizacja społeczno-zawodowa osób niepełnosprawnych oraz poprawa dostępu do zatrudnienia.

a) Wdrażanie przez Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego Działania 7.4 Niepełnosprawni na rynku pracy POKL. Celem zadania jest aktywizacja społeczno-zawodowa osób niepełnosprawnych i poprawa dostępu do zatrudnienia dla tych osób. W ramach działania upowszechniane będzie

stosowanie kompleksowego podejścia do wspierania osób niepełnosprawnych poprzez zastosowanie wobec każdego z uczestników projektu indywidualnego planu działania (IPD).

Przewidywane efekty:

- aktywizacja społeczno-zawodowa osób niepełnosprawnych i poprawa dostępu do zatrudnienia dla tych osób,
- liczba osób niepełnosprawnych, które zakończyły udział w projektach realizowanych w ramach Działania – 787.

b) Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku w ramach ww. Działania od 1.12.2013 r. rozpoczął realizację projektu pt. PWP „Przełamać bariery”, którego celem jest wzrost aktywności społeczno – zawodowej 55 osób niepełnosprawnych zamieszkujących woj. podlaskie (powiaty: M. Białystok, p. białostocki, M. Łomża, p. łomżyński, M. Suwałki, p. suwalski) do czerwca 2015 r. W ramach projektu w roku 2015 przewiduje się m.in.:

- 1) poradnictwo psychologiczne i psychospołeczne, prowadzące do integracji społecznej i zawodowej;
- 2) doradztwo zawodowe oraz szkolenia umożliwiające nabycie lub podniesienie kwalifikacji i kompetencji zawodowych oraz rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy;
- 3) wsparcie indywidualne w postaci zapewnienia uczestnikom projektu Trenera pracy i Asystenta osobistego oraz usług rehabilitacyjnych;
- 4) staże zawodowych;
- 5) współpracę ponadnarodową z partnerem ponadnarodowym projektu w zakresie realizacji 2 wizyt studyjnych do Danii, opracowania publikacji z zakresu duńskich rozwiązań, organizacji seminarium upowszechniającego duńskie rozwiązania z zakresu aktywizacji osób niepełnosprawnych.

Przewidywane efekty:

- nabycie lub podwyższenie umiejętności w poruszaniu się po rynku pracy oraz podniesienie kwalifikacji zawodowych u 15 osób niepełnosprawnych, biorących udział w doradztwie zawodowym oraz szkoleniach zawodowych;
- wzrost samooceny i integracji społeczno-zawodowej u osób niepełnosprawnych biorących udział we wsparciu indywidualnym;
- nabycie wiedzy i umiejętności z zakresu duńskiej wersji flexicurity, tj. modelu złotego trójkąta, w aktywizacji osób niepełnosprawnych oraz jej stosowanie i upowszechnianie.

- liczba osób niepełnosprawnych, które podniosły kwalifikacje zawodowe – 50 (w tym 35 osób kontynuujących wsparcie)
- liczba osób niepełnosprawnych, które uzyskały wsparcie Trenera pracy – 50 (w tym 35 osób kontynuujących wsparcie)
- liczba osób niepełnosprawnych, które uzyskały wsparcie Asystenta pracy - 10
- liczba osób niepełnosprawnych, które uzyskały wsparcie w postaci usług rehabilitacyjnych - 15
- liczba osób niepełnosprawnych, które rozpoczęły udział w stażu - 4
- liczba seminariów upowszechniających duńskie rozwiązania z zakresu aktywizacji osób niepełnosprawnych - 1

c) W ramach zadania Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku w postaci dofinansowania kosztów utworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej, w 2015 r. zostaną dofinansowane ze środków PFRON koszty działania następujących zakładów aktywności zawodowej (ZAZ):

- 1) Zakładu Aktywności Zawodowej KRES w Zambrowie – w kwocie 536,5 tys. zł. Organizatorem ZAZ jest Krajowy Ruch Ekologiczno-Społeczny w Mysiadle. ZAZ powstał w roku 2010. W ramach ww. Zakładu prowadzona jest działalność polegająca na segregacji odpadów i odsprzedaży wyselekcjonowanych odpadów firmom zajmującym się recyklingiem. Od roku 2014 zakład poszerzył działalność o branżę włókienniczą (segregacja i kompletacja zamówień polegająca na odbieraniu od

zlecniodawcy produkcji z maszyn szwalniczych, dzieleniu jej na asortymenty, liczeniu, pakowaniu i odsyłaniu do zlecniodawcy, a także wykańczanie produktów włókienniczych polegające głównie na składaniu, liczeniu i pakowaniu suwaków) oraz usługi dla podmiotów gospodarczych i społeczności lokalnych (usługi utrzymania czystości);

2) Zakładu Aktywności Zawodowej SOWA w Lipniaku – w kwocie 555,0 tys. zł. Organizatorem ZAZ jest Powiat Suwalski. ZAZ powstał w roku 2013. W ramach ww. Zakładu prowadzona jest działalność wytwórczo-usługowa w zakresie usług żywieniowych/cateringowych, noclegowo-kwaterunkowych (hostel), szwalniczych/krawieckich, pralniczych, maglowania oraz usług konserwatorskich i pielęgnacji zieleni.

Przewidywane efekty:

- liczba osób niepełnosprawnych zatrudnionych w ZAZ – 59.

Działanie 3. TWORZENIE WARUNKÓW RÓWNYCH SZANS W DOSTĘPIE DO EDUKACJI

Cel: Zmniejszenie barier w dostępie do edukacji.

Zadanie 3.1 Upowszechnianie edukacji przedszkolnej

Planowane działania:

Realizacja zadania obejmuje wdrażanie w ramach POKL Działania 9.1 Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty, Poddziałanie 9.1.1 Zmniejszenie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej.

Celem Działaniem 9.1 jest: tworzenie warunków równych szans edukacyjnych poprzez udzielenie wsparcia na rzecz instytucji systemu oświaty oraz osób napotykających na bariery o charakterze środowiskowym, ekonomicznym, geograficznym i zdrowotnym utrudniające lub uniemożliwiające dostęp do usług edukacyjnych; wzmocnienie atrakcyjności i podniesienie jakości oferty edukacyjnej instytucji systemu oświaty realizujących kształcenie w formach szkolnych (z wyłączeniem kształcenia osób dorosłych) ukierunkowane na rozwój kluczowych kompetencji oraz wzmocnienie zdolności uczniów do przyszłego zatrudnienia. W ramach projektów systemowych Poddziałania 9.1.1 modernizowane są oddziały przedszkolne zlokalizowane przy szkołach podstawowych. Typy projektów przewidziane do realizacji w ramach Poddziałania 9.1.1: programy zapewniania dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej, obejmujące: przygotowanie oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych do świadczenia wysokiej jakości usług na rzecz dzieci w wieku przedszkolnym.

Przewidywane efekty:

- zmniejszenie nierówności w upowszechnieniu edukacji, szczególnie pomiędzy obszarami wiejskimi i miejskimi;

- liczba ośrodków wychowania przedszkolnego, które uzyskały wsparcie w ramach Priorytetu – 148.

5.4. PRIORYTET IV. Podniesienie jakości kształcenia i wyposażenia szkół zawodowych.

Działanie 1. WSPIERANIE KSZTAŁCENIA USTAWICZNEGO ORAZ DZIAŁAŃ NA RZECZ ROZWOJU ZAWODOWEGO ZGODNIE Z POTRZEBAMI RYNKU PRACY

Cel: Wzrost roli kształcenia ustawicznego w regionie i życiu jednostki.

Zadanie 1.1 Podwyższanie kompetencji kluczowych mieszkańców regionu.

a) Wdrażanie Poddziałania 9.6.2 Podwyższanie kompetencji osób dorosłych w zakresie ICT i znajomości języków obcych PO KL – projekty konkursowe. Typy realizowanych projektów w ramach Poddziałania 9.6.2 to szkolenia i kursy skierowane do osób dorosłych, które z własnej inicjatywy są zainteresowane nabyciem, uzupełnieniem lub podwyższeniem umiejętności i kompetencji w obszarach umiejętności ICT i znajomości języków obcych.

Przewidywane efekty:

- liczba osób dorosłych w wieku 25-64 lat, które uczestniczyły w kształceniu ustawicznym w zakresie języków obcych w ramach Działania – 50

Zadanie 1.2 Upowszechnianie doradztwa edukacyjnego wśród osób dorosłych

Planowane działania:

a) Wdrażanie Poddziałania 9.6.3 Doradztwo dla osób dorosłych w zakresie diagnozy potrzeb oraz wyboru kierunków i formy podnoszenia swoich kompetencji i podwyższania kwalifikacji PO KL – projekty konkursowe. Typy realizowanych projektów ramach Poddziałania 9.6.3: usługi doradcze dla osób dorosłych, które z własnej inicjatywy są zainteresowane uzyskaniem pomocy w zakresie diagnozy potrzeb oraz wyboru i znalezienia odpowiedniej oferty edukacyjno – szkoleniowej.

Planowane efekty:

- liczba osób dorosłych, które skorzystały z usług doradztwa edukacyjno-szkoleniowego – 500.

b) Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku realizuje projekt w ramach ww. Poddziałania pt. „Azymut – nowe kwalifikacje w Łomży”, w okresie 01.07.2013 r. – 30.06.2015 r. Głównym celem projektu jest wzrost aktywności edukacyjnej u 500 osób zamieszkujących m. Łomża, poprzez poprawę dostępu do usług edukacyjnych, do końca czerwca 2015 r. W ramach projektu przewiduje się uruchomienie i przetestowanie koncepcji doradztwa edukacyjno-szkoleniowego, które pozwoli jego uczestnikom uzyskać profesjonalną pomoc w zakresie diagnozy potrzeb oraz wyboru i znalezienia odpowiedniej oferty edukacyjno – szkoleniowej. W ramach projektu przewidziano realizację następujących zadań:

1. promocję, rekrutację i budowę zaufania,
2. indywidualne doradztwo edukacyjne,
3. doradztwo grupowe w formie targów edukacyjnych,
4. pomoc w samodzielnym korzystaniu z zasobów,
5. monitoring i opiekę na etapie uczestnictwa w kształceniu.

Planowane efekty:

- liczba kampanii informacyjno – promocyjnych - 1
- liczba godzin indywidualnego doradztwa edukacyjnego na 1 uczestnika – 2 (podczas 2 spotkań)
- liczba godzin wstępnego doradztwa edukacyjnego na 1 uczestnika – 0,5
- liczba targów edukacyjnych - 1
- liczba osób dorosłych objętych wsparciem indywidualnym – 500 (w 2015 r. zgodnie z liczbą osób zrekrutowanych),
- liczba osób dorosłych, które uczestniczyły w targach edukacyjnych – 500 (w 2015 r. zgodnie z liczbą osób zrekrutowanych),
- liczba osób dorosłych, które w wyniku otrzymanego wsparcia projektowego podjęły edukację – 160 (w 2015 r. zgodnie z liczbą osób zrekrutowanych).

Zadanie 1.3 Podnoszenie kompetencji ogólnych mieszkańców powiatów suwalskiego, augustowskiego, sejneńskiego i sokólskiego.

Planowane działania:

- Agencja Rozwoju Regionalnego "ARES" S.A. w Suwałkach realizuje projekt „Edukacja kierunek sukces II edycja” w ramach ww. Poddziałania. Odbiorcami projektu są - 36 osób (19K i 17M), które nabydą wiedzę ogólną na poziomie średnim w LO z powiatów: augustowskiego, sejneńskiego, sokólskiego i powiatów suwalskich w okresie od 01.06.2013 do 30.06.2015 w czasie 4 semestrów nauki w LO.

Przewidywane efekty z projektu:

- liczba osób dorosłych , które uczestniczyły w kształceniu ustawicznym w formach szkolnych w ramach projektu - 36
- liczba osób w wieku 25-64 lata nieuczących się które uczestniczyły w kształceniu ustawicznym w ramach projektu - 20
- liczba osób w wieku 18-24 lata nieuczących się które uczestniczyły w kształceniu ustawicznym w ramach projektu - 16

- liczba osób dorosłych które będą uczestniczyć w zajęciach wyrównawczych w ramach projektu - 20
- liczba osób, które ukończyły 4 semestry nauki w LO w ramach projektu – 36.

Zadanie 1.5 Opracowanie strategii i modelu usług doradztwa edukacyjno – szkoleniowego.

Planowane działania:

- Agencja Rozwoju Regionalnego „ARES” S.A. w Suwałkach realizuje w partnerstwie projekt „Mam wybór – stawiam na rozwój”. Głównym celem projektu jest zwiększenie zainteresowania kształceniem ustawicznym oraz zwiększenie dostępu do informacji edukacyjnej minimum 500 osób z powiatu suwalskiego do VI.2015 roku. Cel główny i cele szczegółowe w 2015 roku realizowane będą poprzez poprawę dostępu 500 osób do informacji i doradztwa edukacyjnego w powiecie suwalskim, zmniejszenie nierówności w poziomie wiedzy i rozumieniu kształcenia ustawicznego wśród minimum 500 osób z powiatu suwalskiego, zwiększenie zainteresowania i uczestnictwa w kształceniu ustawicznym wśród minimum 500 osób z powiatu suwalskiego. Projekt trwa do 30.06.2015 r.

Planowane efekty projektu:

- liczba osób dorosłych, które skorzystały z usług doradztwa edukacyjno-szkoleniowego fazy doradztwa zawodowego: 200
- liczba osób dorosłych, które skorzystały z usług doradztwa edukacyjno-szkoleniowego w ramach fazy budowania zaufania: 500
- liczba osób dorosłych które w wyniku doradztwa rozpoczęły udział w formalnych lub nieformalnych kształceniu ustawicznym: 100
- liczba osób dorosłych u których wzrosła wiedza o znaczeniu kształcenia ustawicznego: 500.

Zadanie 1.6. Podnoszenie kwalifikacji nauczycieli w województwie podlaskim.

Planowane działania:

- Podlaski Kurator Oświaty realizuje zadania, które polega na opracowaniu, przygotowaniu i przeprowadzeniu szkoleń dyrektorów i nauczycieli szkół i placówek z województwa podlaskiego w 2015 r. w ramach realizacji zadań z zakresu doskonalenia nauczycieli w wybranym obszarze tematycznym. Obszar tematyczny zostanie określony zgodnie z priorytetami Ministra Edukacji Narodowej. Wyłonione placówki doskonalenia nauczycieli przeprowadzą szkolenia na terenie miast Białegostoku, Łomży i Suwałk.

Przewidywane efekty:

- uczestnicy szkoleń zdobędą dodatkową wiedzę i kompetencje, które będą mogli wykorzystać w pracy zawodowej
- liczba przeszkolonych dyrektorów i nauczycieli z woj. podlaskiego w ramach działań Podlaskiego Kuratorium Oświaty – 1000,
- liczba organizowanych szkoleń – 4.

Działanie 2. WSPIERANIE KSZTAŁCENIA W ZAWODACH I UMIEJĘTNOŚCIACH POSZUKIWANYCH NA RYNKU PRACY

Cel: Podwyższenie kwalifikacji zawodowych i umiejętności poszukiwanych na rynku pracy.

Zadanie 2.1 Tworzenie warunków do uzyskania oraz podwyższania kwalifikacji zawodowych.

Planowane działania:

- a) Działania podejmowane przez Izbę Rzemieślniczą i Przedsiębiorczości w Białymstoku obejmujące
  - 1) przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników - przygotowanie, realizację i nadzór nad przebiegiem procesu przygotowania zawodowego w zakładach rzemieślniczych w oparciu o program nauczania określony dla danego zawodu,
  - 2) egzaminy sprawdzające przyuczenie do wykonywania określonej pracy – egzaminy potwierdzające posiadanie przez kandydata wiedzy i umiejętności sprawnego wykonywania czynności obejmujących zakres przyuczenia w danym zawodzie,

3) egzaminy na tytuł czeladnika i mistrza w zawodzie, mające na celu ocenę poziomu opanowania wiadomości i umiejętności z zakresu danego zawodu występującego w klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy i klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.

Przewidywane efekty:

- 800 osób uzyska tytuł czeladnika i mistrza w zawodzie,
- 50 osób przystąpi do egzaminu sprawdzającego w zakresie przyuczenia do wykonywania pracy;
- 1400 uczniów przystąpi do egzaminu na tytuł czeladnika w zawodzie.

b) Działanie podejmowane przez RCS Sp. z o.o. – szkolenie „Akademia coachingu” – III edycja, została przygotowana w odpowiedzi na zapotrzebowanie osób które chcą zdobyć nowy zawód – zawód coacha oraz potwierdzenie posiadania umiejętności poprzez zdobycie akredytacji ACC – Associate Certified Coach. Akademia skierowana jest w szczególności do: menedżerów ds. HR, menedżerów zespołów sprzedażowych, menedżerów sprzedaży bezpośredniej D2D, przedstawicieli handlowych i KAMów, mentorów biznesu, trenerów i coachów, przedsiębiorców i właścicieli firm, studentów ostatnich lat kierunków menadżerskich, psychologii, socjologii, pedagogiki, osób poszukujących zmiany. Projekt akademii jest zgodny z kluczowymi kompetencjami coacha międzynarodowej organizacji ICF. Obejmuje 60 godzin szkolenia, które są aprobowane przez ICF. Akademia coachingu jest kontynuacją działań rozpoczętych w 2014 r., kiedy to przeprowadzono 2 edycje kursu.

Przewidywane efekty:

- liczba osób, które ukończą Akademię – 8.

c) Działania podejmowane przez Białostocką Fundację Kształcenia Kadr – „Europejski Tydzień Kompetencji” – zintegrowany cykl tematycznych konferencji międzynarodowych dotyczących nowych metod walidacji i rozwoju kompetencji w regionie. W czerwcu 2015 roku finalizowanych będzie 9 projektów innowacyjnych, ponadnarodowych oraz pilotażowych oferujących nowe metody walidacji, potwierdzania i zarządzania kompetencjami w regionie na poziomie systemów edukacji zawodowej i kształcenia ustawicznego a także na poziomie zarządzania firmami w kontekście efektów przewidywania i zarządzania zmianą gospodarczą w regionie. Projekty te przewidują liczne działania upowszechniające i wdrożeniowe na rzecz wypracowanych i testowanych innowacji. Białostocka Fundacja Kształcenia Kadr będąc liderem, partnerem lub realizatorem zadań wdrożeniowych w większości z tych projektów, przygotowała projekt komplementarnych działań wdrożeniowych składających się na logiczny i spójny cykl konferencyjno-szkoleniowy pod nazwą Europejski Tydzień Kompetencji.

W ramach wydarzenia prowadzonych będzie 5 sesji plenarnych dla łącznej liczby 500 osób w zakresie: (1) nowych metod zarządzania kompetencjami w firmie - walidacja i bilansowanie kompetencji, (2) nowych metod modernizowania programów nauczania w szkołach zawodowych w oparciu luki kompetencyjne oraz rozpoznawania potrzeb pracodawców, w tym narzędzia projektowania programów staży zawodowych, (3) nowe metody walidacji i potwierdzania kompetencji, w tym formalnych i poza formalnych, (4) nowe metody zarządzania kompetencjami pracowników w elastycznych formach zatrudnienia i modelach godzenia życia zawodowego i rodzinnego oraz (5) nowe strategie rozwoju szkolnictwa zawodowego poprzez zwiększanie elastyczności zatrudnienia nauczycieli zawodu i adaptacyjności szkół współpracujących z rzemiosłem oraz co najmniej 9 sesji panelowych poświęconych poszczególnym zagadnieniom i rozwiązaniom praktycznym z udziałem precyzyjnie określonych grup odbiorców i potencjalnych użytkowników. W ramach ETK uczestnicy poznają dobre praktyki UE z możliwością konsultacji i wymiany doświadczeń z partnerami zagranicznymi z Niemiec, Wielkiej Brytanii, Portugalii, Norwegii, Szwecji, Litwy i Łotwy w ramach ponad projektowego panelu wymiany doświadczeń zorganizowanego przez BFKK z udziałem co najmniej 9 krajów Unii Europejskiej. Tydzień Kompetencji wsparty będzie kampanią medialną – programy telewizyjne, cykliczne artykuły w prasie lokalnej oraz filmy promocyjne w telewizjach lokalnych i regionalnych.

Przewidywane efekty:

- 500 uczestników z co najmniej 100 instytucji oraz firm podniesie wiedzę praktyczną w zakresie nowych metod walidacji, potwierdzania i rozwoju kompetencji,
  - co najmniej 27 szkół zawodowych z co najmniej 4 branż kluczowych dla regionu podniesie wiedzę praktyczną w zakresie metod i narzędzi modernizacji oferty edukacyjnej i współpracy z pracodawcami w ramach dualnego systemu kształcenia,
  - co najmniej 100 doradców zawodowych i pośredników pracy podniesie wiedzę praktyczną w zakresie metod walidacji, potwierdzania i bilansowania kompetencji na poziomie organizacji (pracodawców) oraz klientów (osób poszukujących pracy) a także metod projektowania ścieżek edukacyjnych w oparciu o precyzyjnie definiowane luki kompetencyjne,
  - podniesienie świadomości decydentów, instytucji rynku pracy, przedsiębiorców i rzemieślników, organów prowadzących szkoły zawodowe oraz mieszkańców regionu na temat roli precyzyjnego określania potrzeb kompetencyjnych i ścieżek rozwoju kompetencji zgodnie z potrzebami rynku pracy i strategiami rozwoju regionalnej gospodarki.
- liczba konferencji - 4
  - liczba seminariów i sesji panelowych - 9
  - liczba uczestników konferencji - 380
  - liczba seminariów i sesji panelowych - 500
  - liczba publikacji konferencyjnych – tytuły - 9
  - liczba publikacji konferencyjnych – nakład - 2 000
  - liczba krajów UE uczestniczących w konferencjach z udziałem swoich przedstawicieli/instytucji - 9

Zadanie 2.2 Podwyższanie kwalifikacji zawodowych wśród kadry pedagogicznej.

Planowane działania:

- Realizacja przez Wojewódzki Ośrodek Animacji Kultury w Białymstoku studium Arteterapii i Terapii Zajęciowej (VII edycja) oraz kurs Dramy w Edukacji (II edycja) kursu zaawansowany terapii tańcem i ruchem (100 h). WOAK kontynuuje też kolejną VI edycję Studium Arteterapii i Terapii Zajęciowej oraz prowadzi kursy doskonalące z zakresu Terapii Tańcem i Ruchem, Dramy w Edukacji, kurs instruktorski specjalizacja Taniec Nowoczesny (III edycja).

Przewidywane efekty:

- 25 osoby przejdą studium Arteterapia i Terapia Zajęciowa;
- 13 osób ukończy kurs tańcem i ruchem;
- 22 słuchaczy zdobędzie kwalifikacje instruktorskie na kursie „Drama w Edukacji”;
- 19 osób zdobędzie kwalifikacje instruktorskie w zakresie kursu instruktorskiego specjalizacja Taniec Nowoczesny.

Działanie 3. WSPIERANIE MODERNIZACJI SZKOLNICTWA ZAWODOWEGO.

Cel: Podniesienie jakości szkolnictwa zawodowego.

Zadanie 3.1 Wzmocnienie atrakcyjności i podniesienie jakości oferty edukacyjnej szkół i placówek oświatowych prowadzących kształcenie zawodowe.

Planowane działania:

- Wdrażanie Działania 9.2 Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego PO KL, Celem Działania 9.2 jest wzmocnienie atrakcyjności i podniesienie jakości oferty edukacyjnej szkół i placówek oświatowych prowadzących kształcenie zawodowe (z wyłączeniem kształcenia osób dorosłych) służące podniesieniu zdolności uczniów do przyszłego zatrudnienia.

Typy projektów przewidziane do realizacji:

1. Współpraca szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe z pracodawcami w zakresie:

- organizacji staży i/lub praktyk dla uczniów szkół zawodowych obejmujących praktyczną naukę zawodu oraz pokrycie kosztów opiekuna stażu;
- przygotowania zawodowego młodocianego pracownika, obejmującego naukę zawodu lub przyuczenie do wykonywania określonej pracy.

2. Programy rozwojowe szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe ukierunkowane na zmniejszanie dysproporcji w osiągnięciach uczniów w trakcie procesu kształcenia oraz podnoszenie jakości procesu kształcenia w szczególności obejmujące:

- dodatkowe zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze oraz specjalistyczne służące wyrównywaniu dysproporcji edukacyjnych w trakcie procesu kształcenia;
- doradztwo i opiekę pedagogiczno-psychologiczną dla uczniów wykazujących problemy w nauce lub z innych przyczyn zagrożonych przedwczesnym wypadnięciem z systemu szkolnictwa (np. wsparcie dla uczniów z obszarów wiejskich, wsparcie dla uczniów niepełnosprawnych, przeciwdziałanie uzależnieniom, programy prewencyjne, przeciwdziałanie patologiom społecznym);
- dodatkowe zajęcia (pozaekscyplinarne i pozaszkolne) dla uczniów ukierunkowane na rozwój kompetencji kluczowych, ze szczególnym uwzględnieniem ICT, języków obcych, przedsiębiorczości, nauk przyrodniczo-matematycznych;
- efektywne programy doradztwa edukacyjno-zawodowego;
- modernizację oferty kształcenia zawodowego i dostosowanie jej do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy (wprowadzanie nowych kierunków kształcenia, modyfikacja programów nauczania na kierunkach istniejących);
- współpracę szkół i/lub placówek prowadzących kształcenie zawodowe z pracodawcami i instytucjami rynku pracy służącą podnoszeniu kwalifikacji zawodowych uczniów jako przyszłych absolwentów i wzmacnianie ich zdolności do zatrudnienia (w tym w zakresie praktycznych form nauczania – staże i praktyki zawodowe) oraz pokrycie kosztów opiekuna stażu;
- wyposażenie szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe w nowoczesne materiały dydaktyczne (w tym podręczniki szkolne) zapewniające wysoką jakość kształcenia;
- wdrożenie nowych, innowacyjnych form nauczania i oceniania cechujących się wyższą skutecznością niż formy tradycyjne;
- wdrażanie programów i narzędzi efektywnego zarządzania placówką oświatową przyczyniających się do poprawy jakości nauczania.

Przewidywane efekty:

- podniesienie świadomości uczestników projektu w zakresie korzyści płynących z kształcenia zawodowego; wzrost kwalifikacji zawodowych uczniów; zwiększenie zainteresowania lokalnych pracodawców zatrudnianiem wykwalifikowanych pracowników; wzrost świadomości uczniów w kierunku możliwości wynikających z kształcenia zawodowego
- liczba szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe, które wdrożyły programy rozwojowe - 88
- liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego, które współpracowały z przedsiębiorstwami w zakresie wdrażania programów rozwojowych - 83
- liczba uczniów w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe, którzy zakończyli udział w stażach i praktykach w ramach Działania – 5339.

5.5 PRIORYTET V. Rozwój lokalnych partnerstw i dialogu społecznego na rzecz rynku pracy.

Działanie 1. ROZWÓJ POROZUMIEŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA I ROZWOJU ZASOBÓW LUDZKICH W REGIONIE.

Cel: Zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w inicjatywach podejmowanych na rynku pracy.

Zadanie 1.1 Wdrażanie Poddziałania 8.1.3 Wzmacnianie lokalnego partnerstwa na rzecz adaptacyjności w ramach PO KL.

Planowane działania:

Poddziałanie 8.1.3 *Wzmacnianie lokalnego partnerstwa na rzecz adaptacyjności* w ramach którego realizowane będą następujące formy wsparcia: inicjatywy podejmowane na poziomie lokalnym i regionalnym przez związki pracodawców i związki zawodowe, mające na celu zwiększanie zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorców, w szczególności w zakresie:

- organizacji pracy,
- form świadczenia pracy,
- promocji podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- godzenia życia zawodowego i prywatnego.

Kontynuacja projektów z lat poprzednich.

Zadanie 1.2. Partnerstwo lokalne na rzecz promocji zatrudnienia oraz rozwoju zasobów ludzkich.

W 2015 r. Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku będzie rozwijał powołane w 2013 roku „*Partnerstwa lokalnego na rzecz promocji zatrudnienia oraz rozwoju zasobów ludzkich w województwie podlaskim*”.

Celem partnerstwa jest promocja zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich w województwie podlaskim poprzez wymianę informacji, inicjowanie i realizację przedsięwzięć, promowanie i rozwijanie kształcenia ustawicznego i zawodowego w regionie oraz wspieranie działań na rzecz rozwoju usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej oraz upowszechnianie dobrych praktyk służących rozwojowi rynku pracy.

Partnerstwo lokalne na rzecz promocji zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich działa na zasadzie lokalnej grupy partnerskiej. Obecnie Partnerstwo tworzy ponad 30 podmiotów z województwa podlaskiego.

Przewidywane efekty:

- spotkania w ramach partnerstwa – 2.

5.6 PRIORYTET VI. Tworzenie miejsc pracy na obszarach wiejskich.

Działanie 1. WSPARCIE KSZTAŁCENIA MIESZKAŃCÓW OBSZARÓW WIEJSKICH

Cel: Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich w obszarze edukacji.

Zadanie 1.1 Pobudzanie oddolnych inicjatyw edukacyjnych na obszarach wiejskich.

Zadanie będzie realizowane poprzez wdrażanie Działania 9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich PO KL Pobudzenie aktywności mieszkańców obszarów wiejskich na rzecz samoorganizacji i tworzenia lokalnych inicjatyw ukierunkowanych na rozwój edukacji i podnoszenia poziomu wykształcenia mieszkańców obszarów wiejskich. Typy projektów zgodne z Planem Działania.

Przewidywane efekty:

- podniesienie świadomości uczestników projektu w zakresie korzyści płynących z kształcenia, zmianę postaw uczestników projektów wobec edukacji, podniesienie świadomości reprezentantów instytucji

publicznych i/lub przedsiębiorstw działających na danym obszarze w zakresie problemów i potrzeb edukacyjnych mieszkańców obszarów wiejskich, podniesienie motywacji mieszkańców obszarów wiejskich do samokształcenia,

- liczba oddolnych inicjatyw społecznych podejmowanych w ramach Działania – 0 (wartość osiągnięta od początku wdrażania 364).

Zadanie 1.2 Aktywizacja zawodowa ludności wiejskiej.

Planowane działania:

Realizacja przez Podlaską Izbę Rolniczą projektu w ramach działania 8.1 Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki pt. „*Nowe umiejętności – sposobem na sukces i szansą na lepsze jutro*” II edycja. Projekt zakłada organizację 6 szkoleń w 2015r. , których celem zmiana reorientacji zawodowej 60 rolników oraz domowników z województwa podlaskiego w zawodach pt.: Zdobnik ceramiki, Dekarz, Monter urządzeń odnawialnych, Technolog robót wykończeniowych poprzez specjalistyczne wsparcie doradcze i szkolenie zawodowe).

W projekcie mogą uczestniczyć rolnicy i domownicy ubezpieczeni w KRUS, zamieszkujący w gminie miejsko-wiejskiej oraz w mieście do 25 tys. mieszkańców z terenu woj. podlaskiego.

Projekt oferuje uczestnikom udział w bezpłatnych kursach. W ramach szkolenia uczestnik zostanie zapoznany z teorią i praktyką w zakresie poszczególnych szkoleń. Zajęcia będą prowadzone przez wykwalifikowanych trenerów. Projekt trwa do końca maja 2015 r.

Przewidywane efekty:

- liczba osób, które zakończyły udział w projekcie w 2015 r.- 60
- liczba osób objętych Indywidualnym Planem Działania - 60
- liczba osób, które ukończyły szkolenia zawodowe – 60
- liczba zorganizowanych szkoleń - 6

5.7 PRIORYTET VII. Zwiększenie efektywności i jakości obsługi rynku pracy.

Działanie 1. PODWYŻSZANIE JAKOŚCI USŁUG ŚWIADCZONYCH PRZEZ INSTYTUCJE RYNKU PRACY.

Cel: Poszerzenie zasięgu informacji o usługach instytucji rynku pracy i wsparcie osób poszukujących pracy.

Zadanie 1.1 Upowszechnianie instrumentów wsparcia w ramach PO KL.

Planowane działania:

Prowadzenie działań informacyjno-promocyjnych na temat możliwości ubiegania się o dofinansowanie w ramach Priorytetu VI Działanie 6.1 i Priorytetu VIII Działanie 8.1 PO KL w ramach Punktu Informacyjnego EFS.

Prowadzony przez wydział Punkt Informacyjny EFS będzie udostępniał materiały informacyjne dot. EFS, PO KL i PO WER oraz działalności WUP w Białymstoku IP 2.

Zaplanowana jest organizacja spotkań informacyjnych, mających na celu informowanie potencjalnych beneficjentów o ogłaszanych konkursach, zmianach w wytycznych i dokumentach programowych. Pracownicy wydziału będą brali udział w targach/impresach masowych celem informowania społeczeństwa nt. działalności WUP w zakresie wdrażania PO KL, będą udzielali dla klientów odwiedzających Punkt Informacyjny osobiście, a także kontaktujących się drogą elektroniczną, telefonicznie lub poprzez komunikator internetowy. Będzie aktualizowany na bieżąco serwis internetowy dot. PO KL, na którym zamieszczane są niezbędne informacje, dokumenty programowe, wytyczne dotyczące przygotowania wniosku o dofinansowanie realizacji projektu, oraz wysyłany newsletter dla klientów zarejestrowanych w bazie. Planowane jest również wydanie 4 numerów Biuletynu Informacyjnego WUP w partnerstwie z Wydziałem Rynku Pracy dotyczących realizowanych działań w ramach PO KL. W ramach działań informacyjno – promocyjnych zostaną

przekazane materiały na konkursy: sportowe, plastyczne, muzyczne, wiedzy o Unii Europejskiej i Europejskim Funduszu Społecznym, jak i również rozdysponowywane podczas konkursów na stoisku WUP podczas targów/imprez masowych. W 2015 roku WUP w Białymstoku planuje uczestniczyć jako partner organizacyjny w Rankingu „SUPERFIRMY 2015” organizowanego przez Gazetę Współczesną. W ramach ww. współpracy zostanie zrealizowane przedsięwzięcie, które będzie skierowane do firm wykorzystujących środki w ramach Poddziałów 8.1.1, 8.1.2, 6.1.3 PO KL oraz osób fizycznych, które rozpoczęły prowadzenie działalności gospodarczej, przy wykorzystaniu środków finansowych Powiatowych Urzędów Pracy w ramach Poddziału 6.1.3 PO KL.

Przewidywane efekty:

- podniesienie świadomości beneficjentów nt. możliwości uzyskania dofinansowania realizacji projektów w ramach działań wdrażanych przez WUP a także osób bezrobotnych nt. możliwości skorzystania ze szkoleń współfinansowanych z EFS,
  - promocja Europejskiego Funduszu Społecznego jako bliskiego, przyjaznego i stwarzającego szansę rozwoju zawodowego,
  - dotarcie do jak najszerszej opinii publicznej poprzez działania promocyjne, w celu zwiększenia świadomości roli Unii Europejskiej oraz instytucji regionalnych i lokalnych w tym procesie,
  - bezpłatny dostęp do materiałów informacyjnych dot. EFS tj. dokumentów programowych, poradników, podręczników, biuletynów.
-
- liczba osób obsługiwanych drogą elektroniczną - 30
  - liczba osób obsługiwanych drogą telefoniczną - 50
  - liczba osób, którym udzielono informacji osobiście - 50
  - liczba osób, które skorzystają z serwisu internetowego – 10 000
  - liczba odbiorców zorganizowanych spotkań – 50

Zadanie 1.2 Działania informacyjno-promocyjne w ramach PO WER

W 2015 r. prowadzony będzie Punkt Kontaktowy, który będzie udostępniał materiały informacyjne dot. EFS, PO WER oraz działalności WUP w Białymstoku. Potencjalni beneficjenci uzyskają informację nt. możliwości ubiegania się o dofinansowanie realizacji projektów w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój nt. możliwości uczestnictwa w szkoleniach podnoszących kwalifikacje, współfinansowanych z EFS oraz informowanie na temat uruchomienia środków finansowych w ramach perspektywy 2014 - 2020 oraz w miarę postępu prac treści dokumentów programowych.

Planowane działania:

Realizacja dwóch szkoleń dla beneficjentów, organizacja spotkań informacyjnych, mających na celu informowanie potencjalnych beneficjentów o ogłaszanych konkursach, zmianach w wytycznych i dokumentach programowych. Udział w targach, piknikach, festynach i imprezach masowych celem informowania społeczeństwa nt. działalności WUP w zakresie wdrażania PO WER, będą udzielali informacji o możliwościach wsparcia w ramach wdrażanego programu dla klientów odwiedzających Punkt Kontaktowy osobiście, a także kontaktujących się drogą elektroniczną, telefonicznie lub poprzez komunikator internetowy.

Na potrzeby wdrażania i realizacji PO WER będzie zaktualizowany serwis internetowy, na którym zamieszczane będą niezbędne informacje, dokumenty programowe, wytyczne niezbędne do przygotowania dokumentacji celem przedłożenia w odpowiedzi na ogłoszony konkurs, oraz wysyłany newsletter dla klientów zarejestrowanych w bazie. Planowane jest również wydanie publikacji i ulotek informujących o PO WER oraz przygotowanie reklamy w mediach.

W ramach działań informacyjno – promocyjnych zostaną zakupione materiały informacyjno - promocyjne na konkursy: sportowe, plastyczne, muzyczne, wiedzy o Unii Europejskiej i Europejskim Funduszu Społecznym, jak i rozdysponowywane podczas targów. Zostaną zakupione dwa roll-upy, które będą rozstawione podczas m.in. targów, spotkań informacyjnych.

Przewidziane efekty:

- podniesienie świadomości beneficjentów nt. możliwości uzyskania dofinansowania realizacji projektów w ramach działań wdrażanych przez WUP a także osób bezrobotnych nt. możliwości skorzystania ze szkoleń współfinansowanych z EFS,
- promocja Europejskiego Funduszu Społecznego jako bliskiego, przyjaznego i stwarzającego szansę rozwoju zawodowego,
- dotarcie do jak najszerszej opinii publicznej poprzez działania promocyjne, w celu zwiększenia świadomości roli Unii Europejskiej oraz instytucji regionalnych i lokalnych w tym procesie,
- bezpłatny dostęp do materiałów informacyjnych dot. EFS tj. dokumentów programowych, poradników, podręczników, biuletynów;
- liczba osób obsługiwanych drogą elektroniczną - 150
- liczba osób obsługiwanych drogą telefoniczną - 150
- liczba osób, którym udzielono informacji osobiście - 150
- liczba osób, które skorzystają z serwisu internetowego - 10000
- liczba odbiorców zorganizowanych spotkań - 150

Działanie 2. ROZWÓJ PORADNICTWA I INFORMACJI ZAWODOWEJ ORAZ PODNIESIENIE JAKOŚCI USŁUG.

Cel: Podwyższenie jakości usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej.

Zadanie 2.1 Doskonalenie usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej.

Planowane działania:

Doskonalenie rozwoju poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej świadczonych w Centrach Informacji i Planowania Kariery Zawodowej działających w strukturze Wojewódzkiego Urzędu Pracy poprzez:

- podwyższenie jakości usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej;
- podwyższenie kompetencji doradców zawodowych;
- zwiększenie zbiorów informacji zawodowych i ich aktualizacja;
- wzbogacenie warsztatu pracy doradców zawodowych.

Przewidywane efekty:

- liczba szkoleń, w których wezmą udział doradcy zawodowi – 3

Działanie 3. ROZWIJANIE I DOSKONALENIE SYSTEMU INFORMACJI, MONITOROWANIA I PROGNOZOWANIA POPYTU NA PRACĘ, W TYM DOSKONALENIE I AKTUALIZOWANIE WIEDZY O ZAWODACH DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH.

Cel: Diagnozowanie sytuacji na rynku pracy w regionie.

Zadanie 3.1. Badanie popytu na pracę, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Planowane działania:

1. Prowadzenie **monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych (MZDiN)** - jest jednym z zadań samorządu województwa oraz samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy. MZDiN jest realizowany przez WUP w Białymstoku od 2005 roku w oparciu o założenia metodyczne opracowane przez MPiPS jednolite dla całego kraju. W wyniku monitoringu na poziomie regionalnym opracowywane są wojewódzkie raporty półroczne i roczne, wykorzystujące zestawienia tabelaryczne wygenerowane przez aplikację „Monitoring zawodów”. MZDiN dostarcza informacji niezbędnych do bieżącej koordynacji szkolenia bezrobotnych, zapewniając ich większą efektywność, przyczynia się do usprawnienia poradnictwa zawodowego poprzez

wskazanie zawodów nadwyżkowych i deficytowych oraz do dostosowania kształcenia zawodowego do rzeczywistych potrzeb lokalnego rynku pracy.

2. **Podlaska Mapa Zawodów i Kwalifikacji (PMZiK)** - Monitoring popytu na pracę wg zawodów i powiatów (ze źródeł publicznych i niepublicznych: PUP, portali internetowych, prasy, OHP, Akademickich Biur Karier). W wyniku analizy ofert pracy tworzone są półroczne zestawienia popytu na zawody oraz roczny raport.

Przewidywane efekty:

Powyższe opracowania dają możliwość określenia zmian w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej bezrobotnych i ofert pracy występujących na podlaskim rynku pracy, opracowania rankingów: zawodów deficytowych i nadwyżkowych, zawodów generujących długotrwałe bezrobocie. Tym samym przyczyniają się do określenia pożądanych kierunków szkolenia bezrobotnych, bieżącej korekty poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego, a także usprawnienia poradnictwa zawodowego oraz ułatwiają realizację programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych.

- raporty wojewódzkie o charakterze diagnostycznym MZDiN – 3
- liczba baz danych z ogłoszeniami w ramach PMZiK – 2
- liczba raportów rocznych PMZiK – 1
- liczba prezentacji i wystąpień dotyczących zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz popytu na pracę na spotkaniach i seminariach - 15

6. ROZDZIAŁ IV. Zarządzanie, monitorowanie i koordynowanie wykonania zadań w ramach PRPD/2015.

Przyjęto następującą strukturę zarządzania, monitorowania i koordynowania PRPD/2015:

1. Za koordynowanie przebiegu realizacji Podlaskiego Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia w 2015 r. odpowiedzialny jest Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku (Wydział Rynku Pracy).
2. PRPD określa działania przyjęte do realizacji na 2015 r., w ramach których realizowane będą zadania zgłoszone przez partnerów, przy czym część z tych zadań stanowi kontynuację z roku ubiegłego.
3. Partnerzy zgłaszający zadanie do realizacji w ramach PRPD odpowiedzialni są za jego realizację. Realizatorzy poszczególnych zadań ujętych w ramach danego działania (o związku zadania z realizacją działania stanowi charakter zadania; Załącznik nr 1 do PRPD zawiera wykaz zgłoszonych zadań przyporządkowanych działaniom przyjętym na 2015 r.), monitorują efekty ich wdrażania i przedkładają informacje **roczne** z realizowanych przedsięwzięć do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku, do dnia **31.01.2016 r.**, zawierające co najmniej:
  - 1) nazwę priorytetu i nazwę zadania w ramach którego podejmowane były przedsięwzięcia,
  - 2) zwięzłą charakterystykę realizowanego zadania (cel, wykonawcy, podjęte i zrealizowane działania),
  - 3) wydatkowaną kwotę z podaniem źródła finansowania,
  - 4) ocenę zgodności realizacji zadania z PRPD,
  - 5) uzyskane efekty w ujęciu ilościowym i jakościowym,
  - 6) wnioski i rekomendacje wynikające z realizacji zadania.
4. Sprawozdanie roczne z realizacji PRPD na 2015 r. opracuje Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku **do dnia 28 lutego 2016 r.** Sprawozdanie zostanie przedłożone do zaopiniowania Wojewódzkiej Radzie Rynku Pracy i do zatwierdzenia Zarządowi Województwa Podlaskiego.
5. Stopień realizacji założonych celów i efekty działań prowadzonych w obszarach priorytetowych będą monitorowane w oparciu o:
  - 1) analizę sprawozdań realizatorów poszczególnych zadań w odniesieniu do stopnia osiągnięcia wskaźników określonych w poszczególnych kartach zadań zgłoszonych do PRPD,
  - 2) analizę wskaźników ogólnych stanowiący załącznik nr 1.

6. Zasadę dialogu i współpracy z partnerami społecznymi jako element realizacji polityki rynku pracy przewidziano na poziomie planowanych do realizacji zadań i konkretnych projektów w PRPD/2015. W strukturze zarządzania i koordynowania Planu udział partnerów wyraża się w wystąpieniu do partnerów rynku pracy z propozycją podjęcia wspólnych działań na rzecz opracowania Podlaskiego Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia w województwie podlaskim i zgłoszenie preferowanych projektów, kierunków działań i zadań do opracowywanego dokumentu. Na etapie opracowywania dokumentu przewidziano też konsultacje planu z Wojewódzką Radą Rynku Pracy w Białymstoku oraz partnerami w celu zharmonizowania działań proponowanych przez wszystkie strony.

7. ROZDZIAŁ V. Finansowanie realizacji przyjętych zadań.

Główne źródła finansowania zadań w Podlaskim Regionalnym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia na 2015 r. to:

1. Europejski Fundusz Społeczny.
2. Fundusz Pracy.
3. Budżet Państwa.
4. Budżet Jednostek Samorządu Terytorialnego.
5. Środki partnerów.

Ostateczna wysokość nakładów na finansowanie założonych działań będzie zależała od aktywności projektodawców i zawartości merytorycznej projektów zgłaszanych na szczeblu wojewódzkim i krajowym, do dofinansowania z EFS oraz rezerwy środków FP pozostających w dyspozycji Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Wysokość środków Funduszu Pracy na finansowanie w samorządach powiatowych realizacji w roku 2015 programów na rzecz promocji zatrudnienia i łagodzenia skutków bezrobocia, zgodnie z decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej (decyzja wstępna na 2015 r.), wynosi 109.279,6 tys. zł (tzw. limit pierwotny), z czego:

- kwota **16.448,1 tys. zł** jest przeznaczona na realizację w powiatach województwa podlaskiego projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w ramach priorytetu inwestycyjnego 8.i dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników – w ramach regionalnego programu operacyjnego 2014-2020,

- kwota **23.618,8 tys. zł** jest przeznaczona na realizację w powiatach województwa podlaskiego projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w ramach priorytetu inwestycyjnego 8.ii trwała integracja na rynku pracy ludzi młodych, w szczególności tych, którzy nie pracują, nie kształcą się ani nie szkolą, w tym ludzi młodych zagrożonych wykluczeniem społecznym i wywodzących się ze środowisk marginalizowanych także poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży – w ramach Programu Operacyjnego Wiedza-Edukacja-Rozwój 2014-2020.

W ciągu roku kalendarzowego aktywność samorządów powiatowych będzie również ukierunkowana na pozyskiwanie środków FP pozostających w rezerwie Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Wysokość pozyskanych środków zależeć będzie od skuteczności poszczególnych powiatowych urzędów pracy czyli zawartości merytorycznej składanych projektów.

Szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych zadań i źródeł ich finansowania są zawarte w syntetycznych zestawieniach tabelarycznych Załączników nr 1 i 3 do PRPD.

Załącznik nr 1

Wskaźnik	źródło pozyskania informacji
liczba bezrobotnych	WUP
pracujący (w tys)	GUS
liczba osób objętych działaniami/programami rynku pracy	WUP
odsetek bezrobotnych objętych aktywnymi formami	WUP
stopa ponownego zatrudnienia uczestników programów rynku pracy (3 lub 6 m-cy po zakończeniu uczestnictwa w instrumencie)	WUP
Priorytet I	
wskaźnik zatrudnienia wg BAEL (ogółem, wg miejsca zamieszkania, płci)	GUS
współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku 15 lat i więcej wg BAEL	GUS
wskaźnik bezrobocia młodych (15-24 lata) wg BAEL	GUS
stopa bezrobocia wśród osób do 25 r.ż.	GUS
stopa bezrobocia (zarejestrowanego, BAEL)	GUS, WUP
liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych	GUS
bezrobotni wyrejestrowani z tytułu podjęcia pracy	WUP
wskaźnik płynności rynku pracy	WUP
liczba agencji zatrudnienia	WUP
efektywność agencji zatrudnienia (w osobach)	WUP
liczba osób, które skorzystały z różnych form pośrednictwa pracy	PUP
liczba osób skierowanych do pracy za granicę	PUP, WUP
liczba zrealizowanych ofert pracy za pośrednictwem Eures	WUP
Priorytet II	
liczba podmiotów, które rozpoczęły działalność innowacyjną	UMWP
liczba osób korzystających z dotacji na podjęcie działalności gospodarczej	WUP/UMWP
nakłady na działalność badawczą i rozwojową w % PKB, w tym wielkość nakładów sektora prywatnego	GUS
Priorytet III	
wskaźnik zatrudnienia kobiet wg BAEL	GUS/WUP
stopa bezrobocia wśród kobiet	GUS/WUP
% osób bezrobotnych, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy	PUP
liczba osób objętych programem zatrudnienia socjalnego	ROPS
liczba nowopowstałych Centrów Integracji Społecznej	PUP/WUP/ROPS
odsetek osób niepełnosprawnych uczestniczących w programach aktywizacji zawodowej i społecznej	PUP/ROPS
stopa ponownego zatrudnienia osób objętych programami integracji zawodowej i społecznej	
odsetek młodzieży objętej programami edukacyjnymi i programami zapobiegania bezrobociu	OHP/KO
Priorytet IV	
wykształcenie ludności w wieku 15 lat i więcej	GUS
współczynnik skolaryzacji brutto	GUS
liczba instytucji szkoleniowych	WUP
Priorytet V	
liczba powstałych partnerstw/porozumień	UMWP/WUP
liczba uczestników powstałych partnerstw/porozumień	UMWP/WUP
Priorytet VI	
wykształcenie ludności wiejskiej w wieku 15 lat i więcej wg BAEL	GUS
zatrudnieni w rolnictwie (bez rolników indywidualnych)	GUS
pracujący w rolnictwie indywidualnym	GUS
odsetek mieszkańców obszarów wiejskich zatrudnionych poza rolnictwem	GUS
wskaźnik bezrobocia na obszarach wiejskich wg BAEL	GUS
Priorytet VII	
liczba zatrudnionych osób na kluczowych stanowiskach w urzędach pracy, w tym:	WUP
=pośredników pracy,	WUP
=doradców zawodowych	WUP
liczba przeszkolonych pracowników publicznych służb zatrudnienia, w tym:	WUP
=pośredników pracy	WUP
=doradców zawodowych	WUP
wskaźnik efektywności urzędów pracy: roczne odpływy z tytułu podjęcia pracy do średniej rocznej liczby bezrobotnych	WUP
liczba osób, które skorzystały z różnych form poradnictwa i informacji zawodowej w publicznych służbach zatrudnienia	WUP/PUP

ZADANIA ZGŁOSZONE DO PODLASKIEGO REGIONALNEGO PLANU DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA NA 2015 r.

L.p.	Nazwa instytucji zgłaszającej zadanie/ projekt	Nazwa zadania
Priorytet I WZROST ZATRUDNIENIA		
Działanie 1. Promocja mobilności na rynku pracy		
Z. 1.1.	WUP Białystok	Świadczenie i rozwijanie usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej oraz pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy.
Z. 1.2.	WUP Białystok	Realizacja usług sieci EURES.
Z. 1.3.	WUP Białystok	Prowadzenie rejestru instytucji szkoleniowych.
Z. 1.4.	WUP Białystok	Prowadzenie rejestru agencji zatrudnienia i monitorowanie działalności agencji.
Działanie 2. Aktywizacja zawodowa młodzieży.		
Z. 2.1.	PKW OHP	Aktywizacja zawodowa młodzieży uczącej się i bezrobotnej w ramach działań OHP.
Działanie 3. Pobudzanie aktywności zawodowej w regionie.		
Z. 3.1.	WUP Białystok, ARR ARES	Wdrażanie Działania 6.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie w ramach POKL
Z. 3.2.	PUP/WUP Białystok	Zwiększenie szans na zatrudnienie oraz wzrost aktywności zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy w ramach działań urzędów pracy i partnerów rynku pracy.
Z. 3.3.	WUP Białystok	Podlaski program regionalny aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych
Z. 3.4.	WUP Białystok	Zlecanie działań aktywizacyjnych w województwie podlaskim
Z. 3.5.	WUP Białystok	Osoby młode na rynku pracy
Priorytet II ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I INNOWACYJNOŚCI NA RZECZ ZATRUDNIENIA		
Działanie 1. Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia.		
Z. 1.1	UMWP Departament Europejskiego Funduszu społecznego	Wdrażanie Działania 6.2 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia w ramach POKL.
Z. 1.2.	PUP/WUP Białystok/ARR ARES	Wspieranie osób zainteresowanych podejmowaniem działalności gospodarczej oraz pracodawców tworzących nowe miejsca pracy na regionalnym rynku pracy.
Z. 1.3.	PFRR	Zapewnienie usług informacyjnych i szkoleniowych dla przedsiębiorców.
Działanie 2. Wspieranie tworzenia i rozwoju firm innowacyjnych oraz współpracy sfery nauki i przedsiębiorstw.		
Z. 2.1.	UMWP Departament Europejskiego Funduszu społecznego	Wsparcie dla współpracy sfery nauki i przedsiębiorstw w ramach Poddziałania 8.2.1 PO KL
Działanie 3. Podnoszenie kwalifikacji kadr regionalnej gospodarki.		
Z. 3.1.	WUP Białystok	Wdrażanie Poddziałania 8.1.1 Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw PO KL
Z. 3.2.	WUP Białystok	Wdrażanie Poddziałania 8.1.2 Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie PO KL
Priorytet III WYRÓWNYWANIE SZANS I PRZECIWDZIAŁANIE DYSKRYMINACJI W DOSTĘPIE DO PRACY I EDUKACJI		
Działanie 1. Sprzyjanie zatrudnieniu w ramach ekonomii społecznej		
Z. 1.1.	ROPS	Zatrudnienie socjalne poprzez tworzenie centrów integracji społecznej
Z. 1.2.	UMWP Departament Europejskiego Funduszu Społecznego	Wdrażanie Działania 7.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej PO KL
Z. 1.3.	ARR ARES w Suwałkach, PUP	Wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym na rynku pracy.

Działanie 2. Aktywna integracja		
Z. 2.1.	UMWP Departament Europejskiego Funduszu Społecznego	Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji
Z. 2.2.	UMWP Departament Europejskiego Funduszu Społecznego, WUP	Aktywizacja społeczno-zawodowa osób niepełnosprawnych oraz poprawa dostępu do zatrudnienia.
Działanie 3. Tworzenie warunków równych szans w dostępie do edukacji		
Z. 3.1.	UMWP Departament Europejskiego Funduszu Społecznego	Upowszechnianie edukacji przedszkolnej
Priorytet IV PODNIESIENIE JAKOŚCI KSZTAŁCENIA I WYPOSAŻENIA SZKÓŁ ZAWODOWYCH		
Działanie 1. Wspieranie kształcenia ustawicznego oraz działań na rzecz rozwoju zawodowego zgodnie z potrzebami rynku pracy		
Z. 1.1.	UMWP Departament Europejskiego Funduszu Społecznego WUP Białystok	Podwyższanie kompetencji kluczowych mieszkańców regionu.
Z. 1.2.	UMWP Departament Europejskiego Funduszu Społecznego WUP Białystok	Upowszechnianie doradztwa edukacyjnego wśród osób dorosłych
Z. 1.3.	ARR ARES w Suwałkach	Podnoszenie kompetencji ogólnych mieszkańców powiatów suwalskiego, augustowskiego, sejneńskiego i sokólskiego.
Z. 1.4.	ARR ARES w Suwałkach	Opracowanie strategii i modelu usług doradztwa edukacyjno – szkoleniowego.
Z. 1.5.	Podlaski Kurator Oświaty	Podnoszenie kwalifikacji nauczycieli w województwie podlaskim.
Działanie 2. Wspieranie kształcenia w zawodach i umiejętnościach poszukiwanych na rynku pracy.		
Z. 2.1.	Izba Rzemieślnicza i Przedsiębiorczości w Białymstoku, RCS, BFKK	Tworzenie warunków do uzyskania oraz podwyższania kwalifikacji zawodowych
Z. 2.2.	WOAK	Podwyższanie kwalifikacji zawodowych wśród kadry pedagogicznej.
Działanie 3. Wspieranie modernizacji szkolnictwa zawodowego.		
Z. 3.1	UMWP Departament Europejskiego Funduszu Społecznego	Wzmocnienie atrakcyjności i podniesienie jakości ofert edukacyjnej szkół i placówek oświatowych prowadzących kształcenie zawodowe.
Priorytet V ROZWÓJ LOKALNYCH PARTNERSTW I DIALOGU SPOŁECZNEGO NA RZECZ RYNKU PRACY		
Działanie 1. Rozwój porozumień na rzecz zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich w regionie.		
Z. 1.1.	WUP Białystok	Wdrażanie Poddziałania 8.1.3 Wzmacnianie lokalnego partnerstwa na rzecz adaptacyjności PO KL
Z. 1.2.	WUP Białystok	Partnerstwo lokalne na rzecz promocji zatrudnienia oraz rozwoju zasobów ludzkich.
Priorytet VI TWORZENIE MIEJSC PRACY NA OBSZARACH WIEJSKICH		
Działanie 1. Wsparcie kształcenia mieszkańców obszarów wiejskich.		
Z. 1.1.	UMWP Departament Europejskiego Funduszu Społecznego	Pobudzanie oddolnych inicjatyw na obszarach wiejskich
Z.1.2.	Podlaska Izba Rolnicza	Aktywizacja zawodowa ludności wiejskiej
Priorytet VII ZWIĘKSZENIE EFEKTYWNOŚCI I JAKOŚCI OBSŁUGI RYNKU PRACY		
Działanie 1. Podwyższanie jakości usług świadczonych przez instytucje rynku pracy		
Z. 1.1.	WUP Białystok	Upowszechnianie instrumentów wsparcia w ramach POKL

Z. 1.2	WUP Białystok	Działania informacyjno-promocyjne w ramach PO WER
Działanie 2. Rozwój poradnictwa i informacji zawodowej oraz podniesienie jakości usług.		
Z. 2.1.	WUP Białystok	Doskonalenie usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej.
Z. 2.2	WUP Białystok	Wzmocnienie i rozwój publicznych służb zatrudnienia.
Działanie 3. Rozwijanie i doskonalenie systemu informacji, monitorowania i prognozowania popytu na pracę, w tym doskonalenie i aktualizowanie wiedzy o zawodach deficytowych i nadwyżkowych.		
Z. 3.1	WUP Białystok	Badanie popytu na pracę, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Partnerzy Podlaskiego Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2015 r.

Nazwa jednostki	Adres
Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku	ul. Pogodna 22, 15-354 Białystok
Powiatowy Urząd Pracy w Augustowie	ul. Mickiewicza 2, 16-300 Augustów
Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku	ul. Sienkiewicza 82, 15-005 Białystok
Powiatowy Urząd Pracy w Bielsku Podlaskim	ul. 3Maja 17, 17-100 Bielsk Podlaski
Powiatowy Urząd Pracy w Grajewie	ul. Strażacka 6b, 19-200 Grajewo
Powiatowy Urząd Pracy w Hajnówce	ul. Piłsudskiego 10A, 17-200 Hajnówka
Powiatowy Urząd Pracy w Kolnie	ul. Wojska Polskiego 46, 18-500 Kolno
Powiatowy Urząd Pracy w Łomży	ul. Nowogrodzka 1, 18-400 Łomża
Powiatowy Urząd Pracy w Mońkach	ul. Wyzwolenia 22, 19-100 Mońki
Powiatowy Urząd Pracy w Sejnach	ul. Łąkowa 26, 16-500 Sejny
Powiatowy Urząd Pracy w Siemiatyczach	ul. Leg. Piłsudskiego 3, 17-300 Siemiatycze
Powiatowy Urząd Pracy w Sokółce	ul. Kryńska 40, 16-100 Sokółka
Powiatowy Urząd Pracy w Suwałkach	ul. Kościuszki 71a, 16-400 Suwałki
Powiatowy Urząd Pracy w Wysokiem Mazowieckiem	ul. 1 Maja 8, 18-200 Wysokie Mazowieckie
Powiatowy Urząd Pracy w Zambrowie	ul. Fabryczna 3, 18-300 Zambrów
Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego, Departament Europejskiego Funduszu Społecznego	ul. Poleska 89 15-874 Białystok
Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	ul. Kombatantów 7, 15-110 Białystok
Podlaska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy w Białymstoku	ul. Handlowa 6G, 15-399 Białystok
Kuratorium Oświaty w Białymstoku	ul. Rynek Kościuszki 9, 15-950 Białystok
Wojewódzki Ośrodek Animacji Kultury w Białymstoku	ul. Kilińskiego 8, 15-950 Białystok
Agencja Rozwoju Regionalnego ARES w Suwałkach	ul. Noniewicza 42A, 16-400 Suwałki
Izba Rzemieślnicza i Przedsiębiorczości w Białymstoku	ul. Warszawska 6, 15-950 Białystok
Podlaska Fundacja Rozwoju Regionalnego	ul. Starobojarska 15, 15-073 Białystok
RCS sp. z o.o.	ul. Starobojarska 15, 15-073 Białystok
Białostocka Fundacja Kształcenia Kadr	ul. Spółdzielcza 8, 15-441 Białystok

Szacunkowy plan budżetu PRPD/2015 (działań/projektów zgłoszonych przez partnerów) (w tys. zł)

Zadania	Ogółem	Z tego								
		środki krajowe						środki zagraniczne		
		FP	PFRON	budżet państwa	budżet jst	inne środki publ.	środki prywat.	EFS	EFRR	inne środki UE
PRIORYTET I. Wzrost zatrudnienia										
Działanie 1. Promocja mobilności na rynku pracy										
1.1 Świadczenie i rozwijanie usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej oraz pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy.	*									
1.2 Realizacja usług sieci EURES.	*									
1.3 Prowadzenie rejestru instytucji szkoleniowych.	*									
1.4 Prowadzenie rejestru agencji zatrudnienia i monitorowanie działalności agencji.	*									
Działanie 2. Aktywizacja zawodowa młodzieży										
2.1 Aktywizacja zawodowa młodzieży uczącej się i bezrobotnej w ramach działań OHP.	5517,86 w tym: 3210,86 projekt	286		2510,33 w tym: 489,33 - projekt				2721,53 w tym: 2721,53 projekt		
Działanie 3. Pobudzanie aktywności zawodowej w regionie.										
3.1 Wdrażanie Działania 6.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie w ramach POKL	Kontynuacja zadań z lat ubiegłych									
3.2 Zwiększenie szans na zatrudnienie oraz wzrost aktywności zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy w ramach działań urzędów pracy.	Kontynuacja zadań z lat ubiegłych									
3.3 Podlaski program regionalny aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych	2100,0	2100,0								
3.4 Zlecanie działań aktywizacyjnych w województwie podlaskim	5726,1	5726,1								
3.5 Realizacja Osi I Osoby młode na rynku pracy PO WER 2014-2020	23618,8	23618,8								

55
Strona

PRIORYTET II. Rozwój przedsiębiorczości i innowacyjności na rzecz zatrudnienia										
Działanie 1. Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia										
1.1 Wdrażanie Działania 6.2 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia w ramach POKL.	Kontynuacja zadań z lat ubiegłych									
1.2 Wsparcie osób zainteresowanych podejmowaniem działalności gospodarczej oraz pracodawców tworzących nowe miejsca pracy na regionalnym rynku pracy.	- 4243,68 Dz. 6.2 projekty			636,56				3607,12		
1.3 Zapewnienie usług informacyjnych i szkoleniowych dla przedsiębiorców.	772,7			309,1						463,6
Działanie 2. Wzmocnienie tworzenia i rozwoju firm innowacyjnych oraz współpraca sfery nauki i przedsiębiorstw										
2.1 Wsparcie dla współpracy sfery nauki i przedsiębiorstw w ramach Poddziałania 8.2.1 PO KL	Kontynuacja zadań z lat ubiegłych									
Działanie 3. Podnoszenie kwalifikacji kadr regionalnej gospodarki										
3.1 Wdrażanie Poddziałania 8.1.1 Wsparcie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw PO KL	Kontynuacja zadań z lat ubiegłych									
3.2 Wdrażanie Poddziałania 8.1.2 Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie PO KL	Kontynuacja zadań z lat ubiegłych									
PRIORYTET III. Wyrównywanie szans i przeciwdziałanie dyskryminacji w dostępie do pracy i edukacji.										
Działanie 1. Sprzyjanie zatrudnieniu w ramach ekonomii społecznej.										
1.1. Zatrudnienie socjalne poprzez tworzenie centrów integracji społecznej	90,0				90,0					
1.2. Wdrażanie Działania 7.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej PO KL	Kontynuacja zadań z lat ubiegłych									
1.3. Wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	699,67			104,64				595,03		
Działanie 2. Aktywna integracja										
1.1. Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji	Kontynuacja zadań z lat ubiegłych									

1.2. Aktywizacja społeczno-zawodowa osób niepełnosprawnych oraz poprawa dostępu do zatrudnienia	Kontynuacja zadań z lat ubiegłych - 571,33 – projekt WUP -1091,5– środki PFRON		1091,5	85,70				485,63		
Działanie 3. Tworzenie warunków równych szans w dostępie do edukacji										
3.1 Upowszechnianie edukacji przedszkolnej	Kontynuacja zadań z lat ubiegłych									
PRIORYTET IV. Podniesienie jakości kształcenia i wyposażenia szkół zawodowych.										
Działanie 1. Wspieranie kształcenia ustawicznego oraz działań na rzecz rozwoju zawodowego zgodnie z potrzebami rynku pracy										
1.1. Podwyższanie kompetencji kluczowych mieszkańców regionu	-Kontynuacja zadań z lat ubiegłych - 198,54 - projekt			29,78				168,76		
1.2. Upowszechnienie doradztwa edukacyjnego wśród osób dorosłych										
1.3. Podnoszenie kompetencji ogólnych mieszkańców powiatów suwalskiego, augustowskiego, sejneńskiego i sokólskiego	423,31			63,5				359,81		
1.4. Opracowanie strategii i modelu usług doradztwa edukacyjno-szkoleniowego	817,30			122,59				694,71		
1.5. Podnoszenie kwalifikacji nauczycieli w województwie podlaskim	200			200						
Działanie 2. Wspieranie kształcenia w zawodach i umiejętnościach poszukiwanych na rynku pracy										
2.1 Tworzenie warunków do uzyskania oraz podwyższania kwalifikacji zawodowych	7297,85	3685,68					3462,17	150,0		
2.2 Podwyższanie kwalifikacji zawodowych wśród kadry pedagogicznej	148,4						148,4			

Działanie 3. Wsparcie modernizacji szkolnictwa zawodowego										
3.1 Wzmocnienie atrakcyjności i podniesienie jakości ofert edukacyjnej szkół i placówek oświatowych prowadzących kształcenie zawodowe.	-Kontynuacja zadań z lat ubiegłych									
PRIORYTET V. Rozwój lokalnych partnerstw i dialogu społecznego na rzecz rynku pracy										
Działanie 1. Rozwój porozumień na rzecz zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich w regionie.										
1.1. Wdrażanie Poddziałania 8.1.3 Wzmacnianie lokalnego partnerstwa na rzecz adaptacyjności PO KL	-Kontynuacja zadań z lat ubiegłych									
1.2. Partnerstwo lokalne na rzecz promocji zatrudnienia oraz rozwoju zasobów ludzkich.	*									
PRIORYTET VI. Tworzenie miejsc pracy na obszarach wiejskich										
Działanie 1. Wsparcie kształcenia mieszkańców obszarów wiejskich.										
1.1. Pobudzanie oddolnych inicjatyw na obszarach wiejskich	-Kontynuacja zadań z lat ubiegłych									
1.2. Aktywizacja zawodowa ludności wiejskiej	166,8							166,8		
PRIORYTET VII. Zwiększenie efektywności i jakości obsługi rynku pracy										
Działanie 1. Podwyższanie jakości usług świadczonych przez instytucje rynku pracy										
1.1. Upowszechnianie instrumentów wsparcia w ramach PO KL	167,23				25,1			142,13		
1.2. Działania informacyjno promocyjne w ramach PO WER	137,0				21,54			115,46		
Działanie 2. Rozwój poradnictwa i informacji zawodowej oraz podniesienie jakości usług.										
2.1. Doskonalenie usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej.	*									
2.2 Wzmocnienie i rozwój publicznych służb zatrudnienia.	*									
Działanie 3. Rozwijanie i doskonalenie systemu informacji, monitorowania i prognozowania popytu na pracę, w tym doskonalenie i aktualizowanie wiedzy o zawodach deficytowych i nadwyżkowych										
3.1. Badanie popytu na pracę, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych	*									

* zadanie realizowane ze środków własnych przeznaczonych na działalność bieżącą urzędu

Zestawienie zbiorcze (w tys. zł)

Priorytet	FP	PFRON	BP	BJST	Inne środki publiczne	Środki prywatne	EFS	Inne UE	Ogółem
Priorytet I	31730,9		2510,33				2721,53		36962,76
Priorytet II			945,66				3607,12	463,6	5016,38
Priorytet III		1091,5	190,34	90			1080,66		2452,5
Priorytet IV	3685,68		415,87			3610,57	1373,28		9085,4
Priorytet V			0				0		0
Priorytet VI			0				166,8		166,8
Priorytet VII			0	46,64			257,59		304,23
Razem:	35416,58	1091,5	4062,2	136,64		3610,57	9206,98	463,6	53988,07